

WIADOMOŚCI GIEŁDOWE

Rok II

DWUTYGODNIK

Nr 4

TREŚĆ NUMERU:

1. OGÓLNOPOLSKI ZJAZD GIEŁD ZBOŻOWO-TOWAROWYCH.
2. INŻ. JANUSZ ŁOŚ: AKCJA „H” I JEJ RÓDOWÓD.
3. MGR. WACŁAW DAWIDOWICZ: CENY DLA PRODUCENTA ORAZ MARŻE W OBROcie HANDLOWYM NASIONAMI ROLNYMI.
4. S.: ULGI W PODATKU GRUNTOWYM.
5. ELEM: OBRÓT USZLACHETNIAJĄCY A USZLACHETNIANIE OBROTU.
6. BRONISŁAW ZAWISTOWSKI: PSZENICY JEST W ŚWIECIE POD DOSTATKIEM.
7. H. Z.: POZNAJMY USTAWODAWSTWO GIEŁDOWE.
8. S. KWASIEBORSKI: OTRĘBY SPECJALNE „H”.
9. MINISTERSTWO HANDLU WEWNĘTRZNEGO.
10. KRONIKA KRAJOWA.
11. PRZEGLĄD PRASY ZAGRANICZNEJ.
12. TABELA CEDUL.
13. LISTA ZAPRZYSIĘŻONYCH PRÓBOBIORCÓW.

WIADOMOŚCI GIEŁDOWE

ORGAN GIEŁD ZBOŻOWO-TOWAROWYCH

Rok II.

Warszawa, 28 lutego 1949 roku

Nr 4.

Ogólnopolski Zjazd Giełd Zbożowo-Towarowych

W dniach 12 i 13 lutego r. b. odbył się w Bydgoszczy zwołany przez Giełdę Urzędującą w Warszawie Ogólnopolski Zjazd Giełd Zbożowo - Towarowych w Polsce.

W obradach Zjazdu wzięli udział przedstawiciele Ministerstwa Przemysłu i Handlu, zainteresowanych Central Gospodarczych, Komisarz do walki z wółkiem oraz reprezentanci wszystkich giełd.

W wyniku obrad Zjazdu powzięto szereg uchwał dotyczących przebudowy ustroju giełd. Uchwały te zawarte są w rezolucji, której treść zamieszczamy poniżej.

REZOLUCJA

Ogólnopolski Zjazd Giełd Zbożowo - Towarowych obradujący w Bydgoszczy w dniach 12 i 13 lutego 1949 r., wita z entuzjazmem uchwały Kongresu Zjednoczeniowego Partii Robotniczych, szczególnie o nośnię przebudowy gospodarczej wsi i zgłasza gotowość jaknajbardziej intensywnego udziału w wiążącej się z tym socjalistycznej wymianie towarowej.

W zrozumieniu obowiązków wypływających z tych uchwał dla giełd, Zjazd przyjmuje zobowiązania:

- 1) Giełdy zakończą do dnia 30 czerwca 1949 r. akcję uspołecznienia swojej działalności przez cparcie jej na szerokiej bazie robotniczo - chłopskiej i uczynienie z Giełd sprężystego elementu gospodarki planowej. swoją aparaturę i doświadczenie fachowe w akcji nor-
- 2) Giełdy stawiają do dyspozycji Rządu cały malizowania obrotu handlowego na odcinku ziemiopłodów i zobowiązują się zakończyć:
 - a) akcję standaryzacji ziemiopłodów do dnia 30 czerwca b. r.
 - b) ustalenie warunków handlowych w obrocie ziemiopłodami do 31 marca b. r.
 - c) zmontowanie sieci zaprzysiężonych próbobiorników na terenie całej Polski do 30 czerwca b. r.
 - d) zmontowanie sieci zaprzysiężonych wagowych na terenie całej Polski do dnia 30 kwietnia r. b.
- 3) Giełdy przebudowując swą treść społeczną i polityczną pod kątem ustawienia swej działalności w ramach gospodarki planowej Państwa, zakończą akcję przebudowy ustrojowej w ciągu 1949 roku.
- 4) Giełdy uintensyfikują akcję praktycznego szkolenia aparatury handlu uspołecznionego na odcinku ziemiopłodów i ich przetworów swym personelem poprzez instruktarz społeczny i propagandę nowych metod handlu uspołecznionego w terenie.

Zjazd Giełd zameldował o powziętych uchwałach Obywatelowi Ministrowi Przemysłu i Handlu, wysyłając następującej treści depezę:

„Ogólnopolski Zjazd Giełd Zbożowo - Towarowych, obradujący w Bydgoszczy w dniach 12 i 13 lutego 1949 r. melduje o powzięciu zasadniczych uchwał, które zdecydowały o przebudowie ustroju Giełd Towarowych — dotąd wyrazicielek ustroju kapitalistycznego — ustroju wyrzysku człowieka przez człowieka — na normatywny aparat obrotu produkcją rolną, jako jednego z czynników socjalistycznej przebudowy gospodarczej wsi.

Akcja „H” i jej rodowód

Akcja hodowlana — w skrócie akcja „H” — jest tym odcinkiem frontu, na którym „bitwa o handel” osiągnęła obecnie największe napięcie.

Dlaczego właśnie obecnie.

Chów zwierząt domowych tylko w systemie naturalnego pasterstwa jest pierwiastkową czynnością gospodarczą. Jest to najekonomiczniejszy sposób użytkowania wielkich przestrzeni stepów lub połonin górskich o złej komunikacji i słabym zaludnieniu. Pasterstwo pozwala przy użyciu nie wielu rąk roboczych nie tylko wyprodukować olbrzymie ilości żywca, ale i dostawić go „na własnych nogach” do linii komunikacyjnych, względnie nawet wprost do ośrodków przetwórczych i konsumcyjnych.

W systemie gospodarki mieszanej, rolno-hodowlanej, chów inwentarza jest procesem wtórnym, polegającym na przetwarzaniu na żywca i jego pochodne surowców paszowych *nieprodukowanych przez rolnika a więc obciążonych już kosztami produkcji*, których nie zna pasterstwo pierwotne.

Z kosztami tymi może się mniej liczyć rolnik dopóki chodzi o wytwarzanie siły pociągowej względnie produktów hodowli na własne potrzeby, choćby z tego względu, że w najbardziej nawet ekstensywnym gospodarstwie pewna ilość obornika w naszych warunkach klimatycznych jest niezbędna dla utrzymania urodzajności gleby.

Inaczej się jednak sprawa przedstawia, gdy chodzi o produkcję nadwyżek przeznaczonych na rynek. Tu już rolnik musi uzyskać zwrot nakładu pracy i surowca pastewnego.

Mówiąc prosto — rolnik musi pole obsiać i utrzymać niezbędną obsadę inwentarza na własne potrzeby ale *nie odczuwa żadnego musu* zwiększenia tej obsady i jej wydajności ponad własne potrzeby, i dlatego nie podejmie tego *dodatkowego trudu* o ile nie znajdzie w nim *dodatkowego dochodu*.

Wydawałoby się, że przypominanie tak podstawowych założeń ekonomiki hodowli w rolniczej Polsce jest rzeczą co najmniej zbędną. A jednak właśnie na tym tle powstają niekiedy ujemne w skutkach nieporozumienia. Tak np. przypisuje się czasem spasaniiu odpadków i tzw. „pasz naturalnych” nadmierny wpływ na obniżenie kalkulacji opasu. Pasze te istotnie grają pewną rolę we wczesnych stadiach wychowu, zwłaszcza na własne potrzeby, prosty jednak rachunek (które-

mu w przyszłości wypadnie poświęcić więcej miejsca) wskazuje, że rola ich jest ograniczona. I tak przy planowanym pogłowie 7 milj. szt. trzody w Polsce wypadłoby średnio na gospodarstwo ok. 2,5 szt. Opas takiej stawki (nie licząc materiału rodzicielskiego) wymaga ok. 4 ton okopowych i ziarna. Jasnym jest, że odpadki, jakimi rozporządza przeciętne gospodarstwo, stanowić mogą tylko drobny odsetek tej ilości paszy. W rezultacie podstawą opasu będzie u nas zawsze towar o wartości rynkowej — okopowe i ziarno. Pasze naturalne i zastępcze — tańsze — rozluźnią będą zależność kalkulacji opasu od cen zboża i ziemniaków, ale w bardzo ograniczonej mierze.

Drugim zagadnieniem spornym jest wielkość stosunku cen żywca do paszy, która zapewniłaby opłacalność tuczu.

Wiadomo, że na wytworzenie 1 kg przyrostu mięsa wieprzowego, praktycznie biorąc, potrzeba 5 — 8 i więcej „jednostek karmowych” (np. tyleż kg jęczmienia) zależnie od wieku i wagi zwierzęcia. Jest to tak zwana „norma fizjologiczna” do której trzeba doliczyć koszt pracy oraz koszty „inne” (przemiał, opał, remonty i tp.). Przed wojną te „inne koszty” obliczano na 25 — 30% kosztu paszy. Kalkulacji tej przeciwstawia się niekiedy twierdzenie, że przed wojną stosunek cen żywca do paszy wynosił 5 : 1 (względnie, biorąc dłuższy okres czasu 6 : 1).

Niewątpliwie, w okresie kryzysu i związanych z nim trudności zbytu ziarna, rolnik zadawał się stosunkiem cen, pozwalających mu pokryć nakład samej paszy, jeśli tym sposobem łatwiej się było „upłynnić”.

Jest jednak zrozumiałe, że w miarę powrotu do „normalnych” stosunków, rolnik szuka sposobu pokrycia i tych „innych” kosztów, zwłaszcza nakładu pracy, która w związku z obecnym uzdrowieniem stosunków rolnych wyżej się ceni. I tu stajemy wobec niewiadomej: jaki dodatek do kosztów paszy uzna rolnik za wystarczający dla uzyskania ceny „opłacalnej”. Trzeba jeszcze zwrócić uwagę na jedno. Dla uproszczenia przyjmujemy stosunek żywca do zboża np. żyta lub jęczmienia. Ma to uzasadnienie wówczas, kiedy stosunek cen zboża i ziemniaków — stanowiących u nas podstawę opasu — odpowiada stosunkowi wartości karmowych obu grup pasz. Gdy jednak równowaga ta zostanie zachwiana, zestawienie cen żywca i jednego tylko artykułu paszowego

może okazać się zawodne. Chcąc uzyskać pewniejszą podstawę kalkulacji należałoby obliczyć wartość całej dawki paszowej potrzebnej dla uzyskania 1 kg przyrostu, np. 1 kg jęczmienia, 15 kg ziemniaków, 6 litrów mleka chudego.

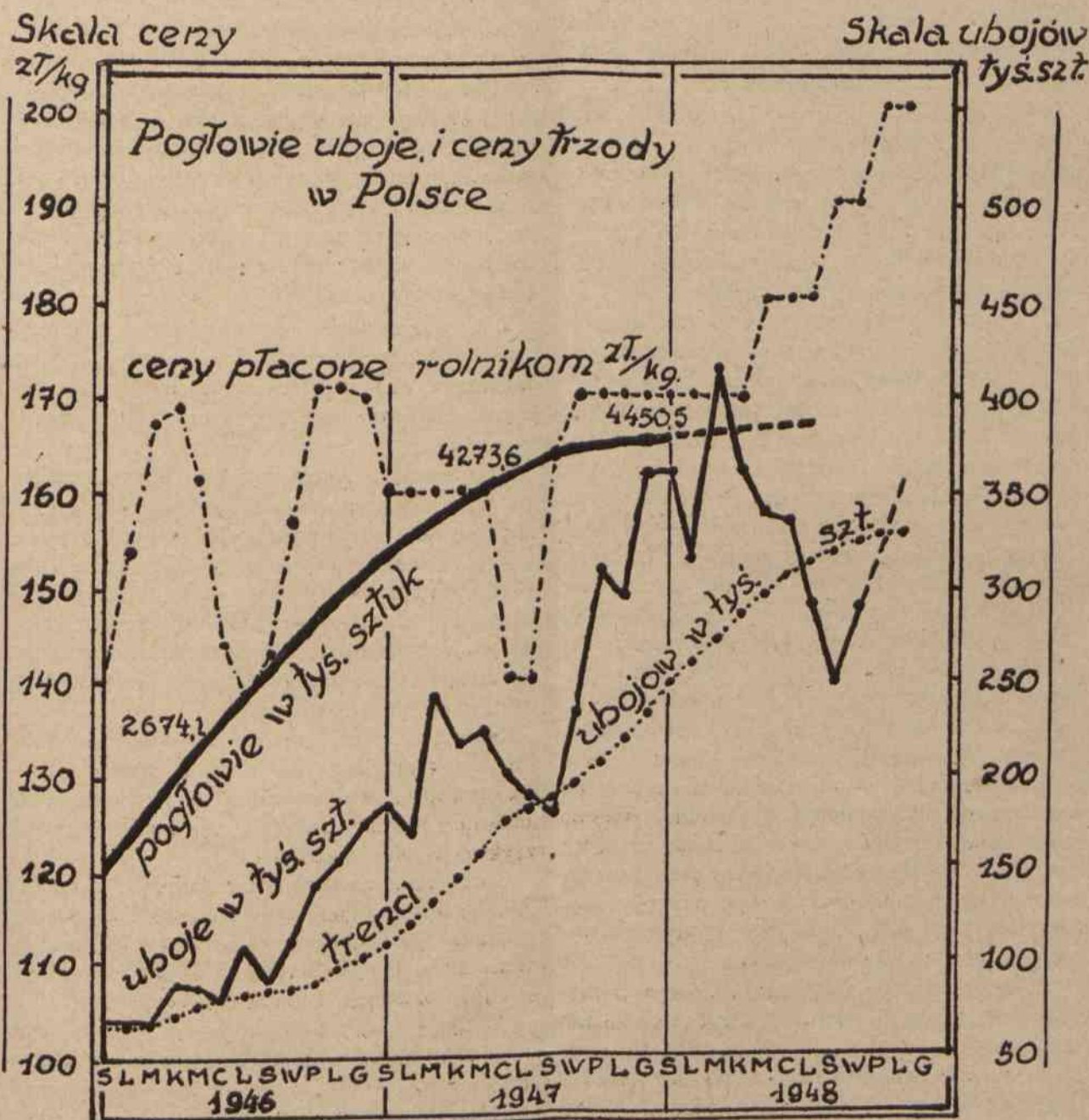
Przy takim ujęciu sprawy, stosunek cen żywca do zboża może wypaść inaczej.

Spróbujemy teraz w świetle tak ujętych zasad kalkulacji rozpatrzyć przeżywany obecnie cykl koniunktury na rynku trzody w Polsce.

Ilustruje go załączony wykres.

Obserwacja linii wzrostu pogłowia trzody nasuwa następujące pytanie: dlaczego w 1947 r. było o 60% wyższe, niż w 1946 r. a dlaczego w 1948 r. pogłowia było tylko o 8% wyższe niż w roku poprzednim. Jaka jest przyczyna osłabienia tempa przyrostu. Czy w r. 1948 był za słaby przyrost młodzi, czy wybiecie nadmiernej ilości sztuk starszych, czy może oba te procesy miały miejsce jednocześnie.

POGŁOWIE, UBOJE I CENY TRZODY W POLSCE W 1946 – 1948 r.*)

*) Źródła: Wiadomości Stat. G. U. S. (Pogłowia w 1948 oraz uboje w X i XI wzięte szacunkowo).

Odpowiedź na to pytanie znaleźć można, zestawiając linię pogłowia z linią ubojów. Wprawdzie ta druga odzwierciadla tylko uboje pod nadzorem weterynaryjnym, tym nie mniej, w dostatecznie wyrazisty sposób charakteryzuje rozwój spożycia.

Na podstawie obserwacji przyjmuje się naogół, że roczny przyrost trzody jest tego rodzaju, iż podaż materiału rzeźnego w ciągu roku wynosi 95–100% a miesięcznie ok. 8% (1/12) pogłowia. Dlatego na wykresie skala linii pogłowia i skala linii ubojów stoją do siebie w stosunku 1 : 12.

Gdyby więc uboje pod nadzorem weterynaryjnym obejmowały całość ubojów i rozkładały się równomiernie w ciągu roku, obie linie — pogłowia i ubojów — pokrywałyby się.

Zestawienie linii ubojów pod nadzorem z linią pogłowia wykazuje szybszy wzrost linii ubojów, niż pogłowia. Jest to niewątpliwie w pewnym stopniu wynikiem zwiększenia się procentu ubojów pod nadzorem w stosunku do całości ubojów, ale zapewne w jeszcze większym stopniu — wynikiem wzrostu ogólnej cyfry ubojów.

Swego czasu toczył się spór o to, czy wzrastające uboje obracają się w granicach normalnego przyrostu, czy nabierają charakteru częściowej likwidacji pogłowia. Pomimo, że przeciw pogładowi o likwidacji padły bardzo ważne głosy, dziś trudno istotnie — oprzeć się wrażeniu, że likwidacja miała miejsce, zwłaszcza wobec stwierdzonego faktu wybijania materiału hodowlanego (macior —niekiedy nawet prośnych). Przyczyną tego zjawiska jest zmiana i brak pasz wiosną 1947 r. Klęska ta przybrała tak żywiołowy charakter, że likwidacji nadwyżek pogłowia nie zdołał zapobiec ani interwencyjny import pasz zagranicznych, ani interwencyjne zakupy mięsa i żywca (z powodu przeładowania chłodni w pierwszej połowie 1947 r.). Likwidacyjny charakter ubojów, powodujący w pierwszej fazie nadmierną koncentrację podaży mięsa, w krótkim okresie czasu musiał oczywiście wywołać zniżkę cen. Jest rzeczą zrozumiałą, że zniżka ta w dalszej konsekwencji spowodowała bardzo poważny wzrost spożycia mięsa, co przyspieszyło wyczerpanie rozporządzalnego materiału rzeźnego.

W związku z tym, od maja ub. r. poczęły wzrastać ceny płacone rolnikowi. Zwyczaj ta jednak nie zdołała już wyciągnąć więcej materiału rzeźnego. Począwszy od maja ilość ubojów spada; wprawdzie „dno“ sierpniowego spadku w 1948 r. nie osiąga głębokości sezonowych „szczyrb“ obu lat poprzednich, tym niemniej, rozpiętość

między szczytowym punktem podaży majowej a „dnem“ sierpniowym jest większa, niż obu lat poprzednich i właśnie na skutek tej rozpiętości konsument odczuł sezonowy spadek podaży w roku 1948 w sposób bardziej dotkliwy, niż w obu latach poprzednich, mimo, iż cyfra uboju a więc i podaż mięsa na głowę była w 1948 większa, niż w latach poprzednich.

Przedstawiony tu przebieg wydarzeń na rynku trzody jest typowym cyklem koniunktury w jego początkowej fazie. Zjawisko to w systemie gospodarki planowej mogłoby wydać się nie na miejscu i nie na czasie, o ile chodziłoby o inną dziedzinę. Nie możemy jednak zapominać, że produkcja trzody w przeważającej masie odbywa się w wielkiej liczbie indywidualnych gospodarstw chłopskich, kierujących się przesłankami gospodarki wolnorynkowej. Można więc przewidywać, że pozostawiony sam sobie rynek doszedłby do równowagi z chwilą, kiedy ceny wieprzowiny osiągnęłyby poziom ograniczający konsumpcję a stanowiący dostateczną zachętę do wzmożenia produkcji, po czym cykl rozpocząłby się na nowo.

Oczywiście okres poprzedzający ponowny wzrost podaży byłby dla konsumenta b. ciężki, zwłaszcza, że w systemie gospodarki planowej nie możnaby dopuścić do wzrostu płac w miarę wzrostu cen.

Sytuacja na rynku mięsnym dojrzała zatem do wzmożenia interwencji Państwa. Może ktoś zapytać, dlaczego przyszła ona tak późno?

Otóż właśnie dlatego, że produkcja hodowlana — o czym była mowa wyżej — jest wtórnym procesem gospodarczym w stosunku do produkcji ziemiopłodów. Skutecznej interwencji hodowlanej nie można było rozpoczynać przed osiągnięciem stabilizacji na rynku ziemiopłodów.

Stała cena pasz, które stanowią najważniejszą pozycję w kalkulacji oraz możność zawarcia kontraktu na dostawę żywca po omówionej cenie na umówion ytermin, zabezpieczają hodowcę przed ryzykiem wahan cen.

Pomijam tu zawarte w uchwale R. M. (z dn. 28 stycznia br.) szczegóły odnoszące się do ulg podatkowych i udogodnień z zakresu techniki i ekonomiki hodowli. Sprawy te dawno już zostały w prasie omówione i gruntownie wyjaśnione.

Chciałbym natomiast zatrzymać się nieco nad zagadnieniem, któremu nie można odmówić dużego znaczenia — chodzi o to, w jak i sposób przy ustaleniu cen żywca, obliczone będą istotne koszty wychowu, przede wszystkim koszt pasz, rzeczywiście używanych w tuczu oraz „inne“ koszty.

Tylko całkowicie realna kalkulacja może się stać dostateczną zachętą do zwiększenia produkcji. Rolnik musi otrzymać nie tylko zwrot poniesionych nakładów, ale i stosowne wynagrodzenie za włożoną pracę. Z drugiej znów strony rolnik nie powinien zapominać, że dodatkowy zysk jaki się zjawia w momencie niedoboru towaru, idący zresztą zazwyczaj w znacznej mierze do kieszeni pośrednika, nie może być podstawą kalkulacji gospodarczej na dłuższą metę.

Wyzyskiwanie przejściowych trudności jest nie tylko nie społeczne, ale i gospodarczo nie zdrowe. Zdrową nazywamy słusznie kalkulację obejmującą wszystkie składniki w odpowiedniej proporcji, dającej się utrzymać przez dłuższy okres czasu.

Dalszym czynnikiem uzdrowienia rynku jest ustalenie cen żywca i mięsa w hurcie i detalu w gospodarczo uzasadnionym stosunku. Jeśli rolnik ma otrzymać gospodarczo uzasadnioną cenę, to cena mięsa musi z ceny tej wynikać, a nie odwrotnie. W przeciwnym razie rolnik, albo uciekać będzie od hodowli, albo mięso ucieknie na czarny rynek.

Nie bez znaczenia także będzie zachowanie się konsumenta. Musi on zrozumieć, że na skutek częściowej likwidacji pogłowia, o czym była mowa uprzednio, skonsumowany został w pewnym procencie materiał hodowlany, który trzeba na przód odbudować. Dlatego przy wypełnieniu wszystkich warunków zapewniających powodzenie akcji „H”, na owoce jej trzeba będzie cierpli-

wie czekać przez taki czas, jakiego wymaga wychów jednego pokolenia trzody. Przeplacanie mięsa w pokątnym handlu powodować będzie ubój sztuk niedotuczonych, co jest wyrazem najdzikszej gospodarki rabunkowej.

Niebezpieczeństwo to zagrażać będzie przede wszystkim w okresie najbardziej wytężonych robót polnych, kiedy sama wieś spożywa dużo słoniny. Byłoby bardzo pożądanym, aby w tym właśnie czasie, t.j. w lecie, konsument miejski zmniejszał spożycie wieprzowiny, co mu tylko może wyjść na dobre. W okresie tym wzrasta podaż nabiału, warzyw, owoców i t. p. Zapotrzebowanie tłuszczu może z łatwością być zaspokojone przy pomocy tłuszczów roślinnych (margaryny), których braku nie powinniśmy odczuwać. Wskazania higieny i ekonomii pokrywają się tu wzajemnie.

Poświęciliśmy więcej miejsca rynkowi trzody z uwagi na jego znaczenie oraz bardziej typowy przebieg cyklu gospodarczego. Wpływ akcji „H” na inne gałęzie hodowli nie będzie jednak zbyt odległym od wzoru wyżej opisanego.

Ogólnie biorąc, Uchwała Rady Ministrów z dnia 28 stycznia b.r. stwarza ramy dla akcji, która wywrze decydujący a zbawienny wpływ na układ stosunków na rynku żywca i mięsa. Należy sądzić, że przeprowadzona niedawno reorganizacja uspołecznionego aparatu handlowego pozwoli mu spełnić zlecone zadanie.

inż. Janusz Łoś

Ceny dla producenta oraz marże w obrocie handlowym nasionami rolnymi

Ustalenie w połowie ub. r. ogólnokrajowych cen zakupu od producenta rolnego podstawowych gatunków zbóż chlebowych przy równoczesnej przebudowie struktury organizacyjnej rynku zbożowego w kierunku powołania do życia Polskich Zakładów Zbożowych jako podstawowego ośrodka dyspozycji w zakresie obrotu tymi artykułami — stanowiło pierwszy doniosły krok w sprawie unormowania powyższych zagadnień nie tylko od strony zabezpieczenia interesów konsumenta, lecz także z punktu widzenia ustabilizowania na określonym poziomie opłacalności produkcji tych ziemiopłodów.

Odkładając na później omówienie niektórych zagadnień z powyższego zakresu — pragniemy w tej chwili zatrzymać się na świeżo wydanej decyzji Ministerstwa Przemysłu i Handlu, Biuro

Cen w sprawie cen oraz dopuszczalnych zysków brutto w obrocie handlowym nasionami rolnymi, będącej najnowszym wyrazem polityki stabilizowania cen artykułów rolnych.

Celem jaknajbardziej przejrzystego ujęcia zawartych w powyższej decyzji zagadnień, uważamy za celowe poprzedzenie konkretnych danych cyfrowych następującymi ogólnymi uwagami:

1. Wyjściowym elementem decyzji Biura Cen jest ustalenie cen nasion rolnych, które winny być płacone producentowi przez aparat skupu, czyli inaczej mówiąc — ustalenie cen zakupu u producenta.
2. Ceny powyższe mają charakter cen maksymalnych.

Żądanie lub pobieranie przez producentów nasion cen wyższych od ustalonych stanowić będzie swoisty przypadek *szkodnictwa gospodarczego*, uzasadniający wkraczanie w tego rodzaju sprawy organów Komisji Specjalnej do walki z nadużyciami i szkodnictwem gospodarczym.

3. Ustalone ceny zakupu u producenta obowiązują aparat skupu pod warunkiem, że stan jakościowy nasion odpowiadać będzie standardom ustalonym dla nasion siewnych przez Giełdę Zbożowo-Towarową w Warszawie na sezon wiosenny roku gospodarczego 1948/49.

Ceny rozumieją się w złotych za 100 kg.

4. Drugim podstawowym elementem omawianej decyzji jest ustalenie *procentowych stawek dopuszczalnego zysku brutto* czyli *marż* w obrocie handlowym nasionami rolnymi, przy czym uwzględnione zostały trzy *szczeble* tego obrotu a mianowicie: *skup od producenta, hurt i detal*.

Wysokość zysku brutto dla aparatu skupującego skonstruowana została w ten sposób, że poza zyskiem netto obejmuje ona również koszty do czyszczenia nasion, straty naturalne, rozkurz, a dalej koszty załadowania do wagonów jak również koszty należytego zabezpieczenia przed uszkodzeniem w czasie transportu.

W ten sposób cena zakupu nasion u producenta powiększona o *marżę aparatu skupu* tworzy *cenę sprzedażną nasion loco wagon stacja załadowania*.

Koszt przewozu od stacji załadowania do stacji odbiorczej hurtownika mieści się w *marży* tego ostatniego.

Z uwagi na zafiksowanie wyjściowej ceny zakupu nasion rolnych istnieje możliwość przedstawienia sprawy *marż* w bardziej przystępnej formie, a mianowicie w postaci gotowych już cen, obliczonych dla danego *szebla* obrotu.

Metodą tą posłużymy się również w opracowaniu naszego materiału.

Omawiana decyzja Biura Cen z 14.II.49 r. obejmuje ogółem 6 grup *towarowych*: 1. Nasiona roślin okopowych pastewnych. 2. Nasiona buraków pastewnych. 3. Nasiona strączkowych pastewnych i innych pastewnych. 4. Nasiona strączkowych jadalnych. 5. Nasiona koniczyn, traw i inne drobne. 6. Nasiona roślin oleistych.

Dane cyfrowe przedstawiają się tu jak następuje:

I. NASIONA ROŚLIN OKOPOWYCH PASTEWNYCH

A. Cena zakupu u producenta:

1. Brukiew pastewna	— 50.000 zł. za 100 kg.
2. Kapusta „	— 70.000 „ „ 100 „
3. Marchew „	— „ „ „ 100 „
a) biała	— 40.000 „ „ 100 „
b) kolorowa	— 48.000 „ „ 100 „
c) St. Valery	— 55.000 „ „ 100 „

B. Dopuszczalna wysokość zysku brutto (marża) w %:

1) dla aparatu skupującego	— 10%
2) dla hurtu	— 6%
3) dla detalu	— 12%

C. Ceny:

1) dla aparatu skupu, 2) dla hurtu i 3) dla detalu — obliczone w zł.

Brukiew pastewna:	1) 55.000 zł.	2) 58.300 zł.	3) 65.296 zł.
Kapusta pastewna:	1) 77.000 „	2) 81.620 „	3) 91.414 „
Marchew pastewna biała:	1) 44.000 „	2) 46.640 „	3) 52.237 „
Marchew pastewna kolorowa:	1) 52.800 „	2) 55.968 „	3) 62.684 „
Marchew pastewna St. Valery	1) 60.500 „	2) 64.130 „	3) 71.126 „

II. NASIONA BURAKÓW PASTEWNYCH:

A. Cena zakupu u producenta:

1. Buraki pastewne	
a) hodowlane	— 21.000 zł. za 100 kg.
b) niehodowlane	— 18.900 „ „ 100 „

B. Dopuszczalna wysokość zysku brutto (marża) w %:

1) dla hurtu	— 6%
2) dla detalu	— 10%

C. Ceny:

1) dla hurtu 2) dla detalu — obliczone w złotych

Buraki pastewne hodowlane	— 22.260.—	24.486.—
Buraki pastewne niehodowlane	— 20.034.—	22.037.—

III. NASIONA STRĄCZKOWYCH, PASTEWNYCH I INNYCH:

A. Cena zakupu u producenta:

1. Peluszką	— 3.500 zł. za 100 kg.
2. Wyka siewna	— 3.300 „ „ 100 „
3. Wyka piaskowa	— 7.000 „ „ 100 „
4. Bobik	— 3.000 „ „ 100 „
5. Łubin wąsk. niebieski gorzki	— 2.000 „ „ 100 „
6. Łubin żółty gorzki	— 2.000 „ „ 100 „
7. Seradela	— 3.000 „ „ 100 „
8. Kukurydza pastewna	— 4.000 „ „ 100 „
9. Słonecznik pastewny drobny	— 5.000 „ „ 100 „

B. Dopuszczalna wysokość zysku brutto (marża) w %:

1) dla aparatu skupującego	— 8%
2) dla hurtu	— 5%
3) dla detalu	— 10%

C. Ceny:

	1) dla aparatu skupującego	2) dla hurtu	3) dla detalu
	obliczone w złotych:		
Peluszka	3.780.—	3.969.—	4.366.—
Wyka siewna	3.564.—	3.742.—	4.116.—
Wyka piaskowa	7.560.—	7.938.—	8.732.—
Bobik	3.240.—	3.402.—	3.742.—
Łubin gorzki niebieski			
i żółty	2.160.—	2.268.—	2.495.—
Seradela	3.240.—	3.402.—	3.742.—
Kukurydza pastewna	4.320.—	4.536.—	4.989.—
Słonecznik pastewny drobny	5.400.—	5.670.—	6.237.—

IV NASIONA STRĄCZKOWYCH JADALNYCH**A. Cena zakupu u producenta:****1. Groch:**

a) Victoria zielony	6.700 zł. za 100 kg.
b) „ „ żółty	6.700 „ „ 100 „
c) „ „ pomarańcz. hodowl.	6.000 „ „ 100 „
d) Folger	5.500 „ „ 100 „
e) zwyły	4.500 „ „ 100 „

2. Soja

12.000 „ „ 100 „

B. Dopuszczalna wysokość zysku brutto (marża) w %:

1) dla aparatu skupującego	— 7%
2) dla hurtu	— 5%
3) dla detalu	— 10%

C. Ceny:1) dla aparatu 2) dla hurtu 3) dla detalu
skupu
obliczone w złotych

Groch Victoria			
zielony i żółty	7.169.—	7.527.—	8.279.—
Groch pomarańcz. hodowlany	6.420.—	6.741.—	7.415.—
Groch Folger	5.885.—	6.179.—	6.796.—
Groch zwykły	4.815.—	5.056.—	5.562.—
Soja	12.840.—	13.482.—	14.830.—

V. NASIONA KONICZYN, TRAW I INNE DROBNE**A. Cena zakupu u producenta:**

1. Konieczyna czerwona	28.000 zł. za 100 kg.
2. „ „ biała	30.000 „ „ 100 „
3. „ „ inkarnatka	15.000 „ „ 100 „
4. „ „ szwedzka	30.000 „ „ 100 „
5. Lucerna siewna	45.000 „ „ 100 „
6. „ „ chmielowa (wyłuszczone)	15.000 „ „ 100 „
7. Przelot pospolity	20.000 „ „ 100 „
8. Tymotka	13.000 „ „ 100 „
9. Kostrzewa czerwona rozlog.	35.000 „ „ 100 „
10. „ „ łąkowa	22.000 „ „ 100 „
11. „ „ owcza	24.000 „ „ 100 „
12. Mielica rozlogowa	35.000 „ „ 100 „
13. Mozga trzcinowata	50.000 „ „ 100 „
14. Kupkówka: a) wczesna	24.000 „ „ 100 „
b) późna	25.000 „ „ 100 „
15. Stokłosa bezostna	35.000 „ „ 100 „
16. Wyczyniec łąkowy	55.000 „ „ 100 „
17. Wiklina łąkowa	35.000 „ „ 100 „
18. „ „ błotna	35.000 „ „ 100 „
19. Rajgras angielski	12.500 „ „ 100 „
20. „ „ włoski	16.000 „ „ 100 „
21. „ „ holenderski	13.000 „ „ 100 „
22. „ „ francuski	35.000 „ „ 100 „
23. Owsik złocisty	55.000 „ „ 100 „

B. Dopuszczalna wysokość zysku brutto (marża) w %:

1) dla aparatu skupującego	— 6%
2) dla hurtu	— 6%
3) dla detalu	— 10%

C. Ceny:1) dla aparatu 2) dla hurtu 3) dla detalu
skupu
obliczone w złotych

Konieczyna czerw.	29.680.—	31.461.—	34.607.—
Konieczyna biała			
i szwedzka	31.800.—	33.708.—	37.079.—
Konieczyna inkarnatka, lucerna chmielowa (wy- luszczona)	15.900.—	16.854.—	18.539.—
Lucerna siewna	45.270.—	47.984.—	52.782.—
Przelot pospolity	21.200.—	22.472.—	24.719.—
Tymotka i rajgras holenderski	13.780.—	14.607.—	16.067.—
Kostrzewa czerwona rozlog., mietlica rozlogowa, stokłosa bezostna, wiklina łąkowa i błotna, raj- gras francuski	37.100.—	39.326.—	43.258.—
Kostrzewa łąkowa	23.320.—	24.719.—	27.190.—
Kostrzewa owcza i kupkówka wczesna	25.440.—	26.966.—	29.662.—
Mozga trzcinowata	53.000.—	56.180.—	61.798.—
Kupkówka późna	26.500.—	28.090.—	30.899.—
Wyczyniec łąkowy i owsik złocisty	58.300.—	61.798.—	67.977.—
Rajgras angielski	13.250.—	14.045.—	15.449.—
Rajgras włoski	16.960.—	17.978.—	19.776.—

VI. NASIONA ROŚLIN OLEISTYCH**A. Cena zakupu u producenta:**

1. Gorczyca biała	6.200 zł. za 100 kg.
2. Konopie	7.000 „ „ 100 „
3. Len siewny	14.000 „ „ 100 „
4. Mak siewny (z gwar. hod.)	19.000 „ „ 100 „
5. Rzepak letni	7.200 „ „ 100 „
6. Rzepik letni	7.000 „ „ 100 „

B. Dopuszczalna wysokość zysku brutto (marża) w %:

1) dla aparatu skupującego	— 6%
2) dla hurtu	— 5%
3) dla detalu	— 10%

C. Ceny:1) dla aparatu 2) dla hurtu 3) dla detalu
skupu

	obliczone w złotych		
Gorczyca biała	6.572.—	6.901.—	7.591.—
Konopie i rzepik letni	7.420.—	7.791.—	8.570.—
Len siewny	14.840.—	15.582.—	17.140.—
Mak siewny	20.140.—	21.147.—	23.262.—
Rzepak letni	7.632.—	8.014.—	8.815.—

—o—

Wszystkie omówione wyżej ceny oraz stawki dopuszczalnego zysku brutto obowiązują od dnia 20 lutego 1949 roku.

Mgr Wacław Dawidowicz

Ulgi w podatku gruntowym

Obowiązujące w roku obecnym ulgi w podatku gruntowym dla rolników-hodowców są ważną częścią akcji „H”, mającej, jak wiadomo na celu konieczne zwiększenie w Polsce produkcji hodowlanej, spowodowanie, aby podobnie, jak ma to już miejsce z roślinną, osiągnęła ona poziom, gwarantujący zaopatrzenie ludności w artykuły hodowlane oraz zaspokoila potrzeby zyskowego dla kraju i rolnika eksportu.

Wprowadzając wspomniane ulgi, Rada Ministrów nie odstąpiła od zasadniczych wytycznych, przestrzeganych przy wymiarze podatku gruntowego. W szczególności został zachowany wyrażny charakter klasowy tego podatku, polegający na stosowaniu progresji w stosunku do gospodarstw większych, zamożniejszych, mogących się wykazać znaczniejszą przychodowością, obliczaną w kwintalach żyta według cen rynkowych. Progresja w tym wypadku polega na udzielaniu znaczniejszych ulg gospodarstwom o niższej przychodowości rocznej, przy niższej, wymaganej dla uzyskania ulgi dostawie żywca. Należy podkreślić, że korzystający z ulgi rolnik może przypadającą nań normę żywca dostarczyć w ramach normalnego obrotu handlowego, względnie na zasadzie zawartego kontraktu na tucz. Dostarczyć tzn. sprzedać po obowiązującej w danym okręgu cenie rynkowej upoważnionemu do skupu żywca przedsiębiorstwu państwowemu, spółdzielczemu, względnie prywatnemu. Należy podkre-

ślić, że rolnicy, którzy sprzedadzą trzodę chlewną pokątnym nieupoważnionym handlarzom, oczywiście ze zniżek korzystać nie będą.

Normy dostarczonego żywca, powodujące przyznanie ulg nie są jednakowe dla całego kraju. Są one różne w poszczególnych rejonach kraju, pokrywających się z granicami województw. Ustawodawca wziął, dzieląc kraj na rejony, pod uwagę możliwości rozwoju hodowli na poszczególnych terenach, zniszczenia wojenne itp.

Opublikowana w prasie tablica, którą przytaczamy, informuje szczegółowo zarówno o ustalonych normach, jak i o przysługujących poszczególnym kategoriom rolników, zniżkach.

Normy te mogą ulec jeszcze niewielkim zmianom. Mianowicie lokalnym władzom administracyjnym, łącznie z czynnikiem społecznym, tj. ze Społecznymi Komitetami Współdziałania do spraw podatku gruntowego, zostało przyznane prawo zmniejszania, względnie podwyższania tych norm w granicach do 10 proc., z tym jednak zastrzeżeniem, że średnia norma dla terenu całego województwa nie może ulec zmianie.

Analiza poszczególnych pozycji pozwala łatwo zdać sobie sprawę ze sposobu przyznawania ulg. Np. normy dla gospodarstw najmniejszych, o rocznej przychodowości, nie przekraczającej 30 q., korzystających z najwyższych, bo wynoszących 50 proc. wymiaru, podatku, zniżek, waha się, zależnie od województwa od 70 do 100

Gospodarstwa rolne wg grup przychodowości (w q żyta) służących za podstawę wymiaru podatku gruntowego	Norma dostawy trzody chlewnej w kg na gospodarstwo				Wysokość ulgi w podatku gruntowym w % do wymiaru za rok podatkowy 1949
	Rejon I	Rejon II	Rejon III	Rejon IV	
	Poznań Lublin Łódź	Warszawa Katowice Bydgoszcz Kielce	Białystok Kraków Wrocław	Olsztyn Szczecin Gdańsk Rzeszów	
1	2	3	4	5	6
do 30	100	100	90	70	50%
ponad 30	140	120	110	100	40%
" 40	160	140	130	120	25%
" 50	180	170	150	140	22%
" 60	220	200	180	170	21%
" 80	280	240	220	200	16%
" 100	340	300	260	240	13%
" 130	400	360	320	280	11%
" 150	480	430	400	350	10%
" 180	560	520	480	420	8%
" 250	700	650	600	580	7%

kg. Ale już gospodarstwa średnie o rocznej przychodowości od 60 do 80 q korzystają z 21 proc. ulgi przy dostarczeniu od 170 do 220 kg. żywa. Dla gospodarstw najzamożniejszych o rocznej przychodowości, przekraczającej 250 q. żyta, zniżka wynosi 7 proc., podczas gdy normy dostaw wahają się od 580 do 700 kg.

Różnice te są do pewnego stopnia pozorne. Gdyż przy progresywnym wymiarze podatku wpływają one na mniej więcej w jednakowym stopniu zwiększenie opłacalności hodowli, zarówno w gospodarstwach małych, jak i średnich, czy większych, pozostając w zgodzie ze słuszną zasadą sprawiedliwości społecznej.

Ważnym postanowieniem jest również zawieszenie na rok obecny przepisów o zwiększonym opodatkowaniu gospodarstw hodowlanych, prowadzących rozwinięte mleczarstwo, hodowlę bydła i innych zwierząt użytkowych. Gospodarstwa te na zasadzie obowiązujących przepisów o podatku gruntowym winny być opodatkowane z tytułu upraw specjalnych, zwiększających ich przychodowość.

Ponadto za dostarczenie prosiąt o wadze do 15 kg przy wymiarze ulg waga ich liczona będzie podwójnie. Również za posiadanie w gospodarstwie uznanego knura przyznana będzie ulga, jak za dostarczenie tucznika o wadze do 100 kg.

Wreszcie będą przyznane dodatkowe premie, odliczane od podatku, w wysokości 500 zł za

każdą sztukę przychówku bydła rogatego w wieku conajmniej 6 miesięcy tzn. urodzonego w IV-tym kwartale 1948 r., względnie w r. 1949.

Należy podkreślić troskę ustawodawcy o to, aby rolnik otrzymał należne mu zniżki w sposób możliwie uproszczony, bez zbędnej formalistyki. Ulgi będą udzielane przez władze wymiarowe tj. przez gminy za okazaniem kwitu przedsiębiorstwa skupu, w którym musi być wymieniona waga sprzedanej sztuki nierogacizny, sprzedawca i firma kupująca. W wypadku, jeśli nabywca opłacił już podatek, winien on w przeciągu trzech dni otrzymać zwrot należnych mu zniżek, czy premii. Zniżka za posiadanie knura będzie udzielona na zasadzie przedstawienia odpisu świadectwa licencyjnego, premie z tytułu przychówku bydła na podstawie przedstawionego w gminie zaświadczenia właściwego sołtysa. Ulgi będą przyznawane za nierogaciznę sprzedaną w okresie od dnia 1-go lutego do dnia 1-go listopada br.

Napływające ze wszystkich stron kraju wiadomości świadczą, że akcja ulg została w pełni doceniona przez rolników, budząc żywe zainteresowanie. Niezawodnie przyczyni się ona do wzrostu hodowli. Duża ofiara ze strony Państwa, które zdecydowało się zrezygnować ze znacznej części wpływów podatkowych dla rozwoju tej ważnej dziedziny naszego życia gospodarczego, niezawodnie, jak można stwierdzić już obecnie, da oczekiwane wyniki.

S.

Obrót¹ uszlachetniający a uszlachetnianie obrotu

W działalności handlowej pojęcie terminu „obróć” jest pojęciem często spotykanym, stanowi niejako nieodłączną część tej działalności i stąd jest pojęciem tak dobrze znanym, kto bierze czynny udział w nabywaniu, zbywaniu i wymianie dóbr gospodarczych, że nie wymaga potrzeby zdefiniowania. Ze względu na ważność funkcji „obrotu”, jaką reprezentuje tenże „obróć” w czynnościach życia gospodarczego, staje się ten termin przedmiotem szeregu różnorodnych określeń, czy omówień, mających na celu danie specjalnego wyrazu funkcji czy znaczeniu jaki obrót musi spełnić lub określić, albo osiągnąć zamierzony skutek gospodarczy przez jedną lub więcej stron w zakresie wymiany dóbr gospodarczych, lub wreszcie poprzez umowne stworzenie warunków natury finansowej dokonanie obrotu w oparciu o takie warunki, musi zakończyć się w postaci określonego efektu pieniężnego, (w sensie buchalteryjnym). Bogata treść życia gospodarczego, jego nieustanny rozwój i postęp, tkwiące w nim niewyczerpane siły dynamiczne, powodują nieomal codzienne rodzenie się jakichś zmienionych lub całkiem nowych form obrotu, dostosowanych i wyrosłych na tle szczególnych warunków właściwych np. tylko pewnemu towarowi, lub tylko pewnemu sposobowi wymiany.

Takie nowe formy, wytworzone na podstawie praktyki otrzymują przez ich autorów jakieś nazwy, celem oszczędnego w słowach określenia takiej funkcji, i nazwy te albo gdy zyskują szerokie zastosowanie, otrzymują prawo obywatelstwa w leksikonie handlowym, albo gdy były stosowane w ciasnym kręgu stałych kontrahentów, znikają ze słownika. Stąd, gdybyśmy zadali sobie trud zebrania i uszeregowania wszystkich określeń gdzie powtarza się słowo „obróć” lista taka zawierałaby niewątpliwie kilkadziesiąt, a może i kilkaset pozycji. Jak już powiedzieliśmy szereg tych nazw byłoby możliwe do odszyfrowania i nadania im właściwej treści w wielu wypadkach tylko przez szczupły zespół ludzi, którzy w ramach swojej działalności w instytucjach w których pracują mają z tymi terminami do czynienia i nazwy te

mają dla nich swoją bezsporną wymowę. Dla przykładu kilka takich określeń można zacytować jak np.: obrót pozamagazynowy, obrót magazynowy, obrót pojedynczy, obrót refakturowany, obrót między oddziałowy, obrót wewnętrzny, obrót pośredni itd. Ponieważ wśród wielu pojęć obrotu, bardzo często spotykamy się z terminem „obróć uszlachetniający”, wielokrotnie zdarza się, iż termin ten bywa fałszywie interpretowany i przypisuje się mu całkiem inną treść niż tę, która termin ten reprezentuje. Dzieje się to dlatego, iż w ostatniej dobie, gdzie wyraźnie zbliżamy się do końca pełnej stabilizacji naszego handlu, często rzucane jest hasło uszlachetnienia obrotu, jako naturalnej konsekwencji ustabilizowania się życia gospodarczego, hasło zmuszające wszystkie ogniwa uspołecznionego aparatu handlowego do podjęcia walki o postęp, o oszczędność, o rentowność, o prostotę, o docenianie funkcji czasu, o terminowość, o szybkość, o etyczność.

Otóż przez pojęcie „obróć uszlachetniający” rozumiemy taką działalność gospodarczą, która dąży do oddawania na rynek i spieniężania towarów w postaci uszlachetnionej o powiększonej wartości przez nakład pracy, a nie produktu surowego, jaki otrzymuje nakładem mniej skomplikowanej pracy. Na odcinku rolnym obrót uszlachetniający odbywa się np. wówczas, gdy rolnik widzi większą korzyść w zbywaniu trzody chlewnej niż przypuścimy zboża. W takim wypadku dąży nawet do zdobywania paszy poza ramami własnego gospodarstwa drogą kupna, celem skarmienia jej we własnym gospodarstwie i sprzedania skolei w postaci uszlachetnionej tj. jako wytuczzonego zwierzęcia rzeźnego. Obrót uszlachetniający pociąga za sobą w przedstawionym wypadku, rozwój hodowli zwierząt, różniczkowanie się dziedzin handlu rolniczego i równomierne podawanie różnorodnego asortymentu towarów produkcji rolnej, czym zapobiega nawet mogącym powstawać chwilowym brakom np. mięsa, jaj, mleka, zboża, skór itp.

Obrót uszlachetniający odgrywa szczególnie

doniosłą rolę w handlu zagranicznym. Państwo czynne w obrocie zagranicznym, dążyć zawsze będzie do zbywania produktów swego kraju w postaci uszlachetnionej, gdyż w takich wypadkach otrzymuje zawsze zapłatę dodatkową za pracę, a nawet za inicjatywę powiększenia wartości zbywanego towaru. W ustrojach kapitalistycznych są państwa, które w oparciu o przedstawioną wyżej zasadę, importują z innych krajów już uszlachetnione produkty rolnicze i po zaopatrzeniu ich w swoją markę handlową, eksportują dalej po cenach wyższych. Takiego działania nie można oczywiście podciągnąć pod pojęcie obrotu uszlachetniającego, jest to bowiem zwykła spekulacja, gdyż nie spełnia zasadniczego warunku przy obrocie uszlachetniającym tj. powiększenie wartości towaru przez nakład pracy.

Przykładów obrotu uszlachetniającego w dziedzinie handlu rolniczego możemy mnożyć nieskończoną ilość. Będzie to hodowla, przetwórstwo, konserwowanie itp. czynności jeśli weźmiemy pod rozważanie drobne gospodarstwo rolne, a gdy przyjrzymy się możliwościom przemysłu rolniczego, w uszlachetnieniu produktów rolnych, pojęcie „obrotu szlachetniającego“ staje się prostym i zrozumiałym.

Jak już zaznaczono, błędność interpretacji terminu „obrót uszlachetniający“ wynika z określenia drugiego określenia nieomalże o takim samym brzmieniu, a tym samym zacierającym właściwą treść określenia „uszlachetnienie obrotu“. Różnica treści tych dwóch pojęć jest olbrzymia. O ile termin pierwszy jest przyjęty w słownictwie handlowym jako skończona i wyraźnie określona czynność gospodarcza, czynność trwała i obiektywnie istniejąca, o tyle pojęcie „uszlachetnienie obrotu“ jest zespołem funkcji, jakie subiektywnie podejmować i wykonywać winien podmiot gospodarczy, a więc jednostka, grupa osób, organizacja, czy przedsiębiorstwo, celem usprawnienia, polepszenia, „uszlachetnienia“ czynności związa-

nych z obrotem. Rozumieć tutaj należy takie funkcje jak dbałość o oszczędność np. przez znalezienie najlepszych warunków transportu, standaryzację opakowań, albo znalezienie nowoczesnych form dokonywania transakcji handlowych przez zrywanie tradycyjnych form, upraszczanie zwyczajów handlowych, albo dążenie do redukcji czasu przy dokonywaniu obrotu itp. Hasło uszlachetniania obrotu rzucane zresztą już na łamach „Wiadomości Giełdowych“ jest nader aktualne i wymaga zwykłego zgłębienia. Każdy rzucony tutaj przypadkowo problem może być przedmiotem osobnego rozpracowania, a problemów tych jest znacznie więcej, aniżeli na pierwszy rzut oka może się zdawać.

Powstaje tutaj pytanie, czy właściwie określa się zespół czynności o których mowa, podejmowanych dla polepszenia obrotu „uszlachetnianiem obrotu“. Wydaje się, iż można znaleźć bardziej szczęśliwe określenie dla tych funkcji, bliższe charakterowi tego pojęcia i wyraźniej je określające. Być może, iż termin „uszlachetniania obrotu“ można z całkowitym powodzeniem zastąpić terminem bardziej zrozumiałym jak np. „ekonomia obrotu“. Sprawa ta oczywiście podlega dyskusji, a praktyka niewątpliwie wykaże, która nazwa znajdzie szerokie i powszechne zastosowanie.

Każdy działacz gospodarczy na rynku rolniczym musi zrozumieć treść przedstawionych tutaj pojęć, gdyż bardzo często używając fachowej terminologii w swojej codziennej pracy, w stosunku do ludzi, którym te pojęcia są obce, jest obowiązany pouczać swego rozmówcę co te pojęcia oznaczają. Nie budzi również wątpliwości fakt, że oba te pojęcia w gospodarce Państwa Ludowego, są nader aktualne i wymagają, by nadać im żywy wyraz zarówno przez ich propagowanie jak i praktyczne realizowanie — wiążą się one ściśle z postępem.

Elem

Pszenicy jest w świecie pod dostatkiem

Organizacja Żywnościowo Rolnicza Narodów Zjednoczonych (FAO), będąca, jak wiadomo, najwyższym autorytetem świata w sprawach żywienia, opublikowała niedawno sprawozdanie z odbytej w końcu listopada roku ubiegłego w Waszyngtonie konferencji, poświęconej omówieniu sytuacji żywnościowej w świecie. Sprawozdanie stwierdza, że światowy kryzys zbożowy, który dał się dotkliwie we znaki w pierwszym okresie po zakończeniu wojny, już minął. Pomysłne zbiory w roku 1948 w Europie i w Stanach Zjednoczonych wyrównały już całkowicie istniejące dotychczas niedobory i stworzyły możliwości pełnego pokrycia zapotrzebowania państw importujących, jeśli oczywiście posiadają one odpowiednie środki finansowe na pokrycie importu.

FAO ocenia zapotrzebowanie importowe zboża w całym świecie na 40 milionów ton, w czym 27 milionów ton stanowi zboże chlebowe, a 13 milionów ton zboże pastewne. Z tego zapotrzebowania Stany Zjednoczone, które w okresie 1934 — 1938 eksportowały 1 milion ton pszenicy oraz 1,1 miliona ton zbóż pastewnych rocznie, zamierzają w tym roku pokryć 13 milionów ton pszenicy oraz 17,5 milionów ton zbóż pastewnych. Wypadnie nadmienić, że obecne zapotrzebowanie importowe na zboże jest znacznie większe, niż przed wojną. W ciągu ostatnich 4 lat przed wojną import zbóż chlebowych nie przekraczał bowiem 16 milionów ton rocznie, co tłumaczy się zwiększoną produkcją własną tych krajów na skutek pomyślnych warunków atmosferycznych oraz trudnościami finansowymi, zmuszającymi poszczególne kraje do ograniczenia przywozu.

Warto przypomnieć, że na skutek poważnych strat poniesionych w rolnictwie w okresie wielkiego kryzysu gospodarczego 1929 — 1932 Stany Zjednoczone wycofały się prawie zupełnie ze światowego rynku zbożowego. Własna produkcja bowiem mocno spadła z powodu zmniejszonej wydajności z akra (w r. 1931 — 14,2 buszli, a w r. 1934 — 8,2 buszli) oraz z powodu zmniejszonego obszaru zasiewu. Dopiero w czasie wojny światowej wydajność gleby zaczęła się mocno podnosić, osiągając w roku 1942 nienotowany dotychczas poziom 18,3 buszli z akra. W latach późniejszych wydajność była nieco mniejsza, ale utrzymywała się w granicach od 15 do 17 buszli z akra,

Podczas wojny światowej możliwości eksportowe Stanów Zjednoczonych były z natury rzeczy mocno ograniczone wobec trudności komunikacyjnych, to też wytworzyły się olbrzymie nadwyżki pszenicy, z którą nie wiadomo było co robić. Wobec tego rząd amerykański nakazał przerabianie pszenicy na alkohol oraz używanie jej jako paszy dla bydła i trzody. Poza tym udzielał on subwencji farmerom za zredukowanie produkcji pszenicy, co doprowadziło do zmniejszenia powierzchni zasiewu o 35 proc. w roku 1942 w porównaniu z rokiem 1937.

Gdy szala zwycięstwa w wojnie światowej przechyliła się zdecydowanie na stronę Sprzymierzeńców, Ameryka zaczęła wysyłać do Europy swe okręty naładowane pszenicą, znosząc jednocześnie u siebie ograniczenia co do produkcji pszenicy. Zwiększenie powierzchni uprawy oraz pomyślne urodzaje sprawiły, że Stany Zjednoczone zajęły dominujące stanowisko na światowym rynku zbożowym jako największy eksporter pszenicy. Przyczyniło się do tego niewątpliwie w dużym stopniu stosowanie w rolnictwie nowoczesnych metod uprawy oraz jaknajdalej idącej mechanizacji, jak również nieobecność na rynkach światowych z powodu strat w rolnictwie Związku Radzieckiego oraz krajów Europy Wschodniej, a w tej liczbie Węgier, Jugosławii i Polski.

Sytuacja na światowym rynku zbożowym kształtuje się, zdaniem FAO, inaczej niż przewidywano. Spodziewano się po wojnie szybkiego powstania dużych nadwyżek eksportowych oraz gwałtownego spadku cen. Tymczasem na początku roku ubiegłego ceny zboża osiągnęły na giełdach poziom dotychczas nienotowany, a mianowicie 3 dolary za buszel. Argentyńską pszenicę w tym samym czasie sprzedawano nawet po 5 dolarów za buszel. Później pod wpływem wiadomości o zapowiadających się pomyślnych zbiorach ceny pszenicy zaczęły szybko spadać, osiągając nawet w pewnym momencie poziom zagwarantowany subwencjami rządowymi dla farmerów amerykańskich, a mianowicie 2,20 dolarów za buszel.

W obawie dalszego spadku cen zboża Amerykanie podjęli w marcu roku ubiegłego inicjatywę zwołania do Waszyngtonu przedstawicieli krajów eksportujących i importujących, celem ustalenia podziału istniejących, zapasów pszenicy

oraz zapotrzebowania krajów importujących na okres najbliższych 5 lat, jak również ceny maksymalnej i minimalnej pszenicy, któraby miała obowiązywać. W dniu 27 marca 1948 roku została podpisana międzynarodowa umowa przez 3 kraje eksportujące a mianowicie: Stany Zjednoczone Kanadę i Australię oraz 33 kraje importujące z Wielką Brytanią jako największym importem zboża na czele. Na zasadzie tej umowy ustalone zostało ogólne zapotrzebowanie importowe na 500 milionów buszli rocznie, przy czym USA miały dostarczyć 185, Kanada 230 i Australia 85 milionów buszli. Jednocześnie ustalona została na okres 5 lat cena minimalna 1,50 dolarów za buszel, przy czym miała ona być co rok obniżana o 10 centów na buszlu, tak że w ostatnim roku umowy wynosiłaby ona 1,10 dolarów.

W lipcu roku ubiegłego jednak, pomimo osobistej interwencji prezydenta Trumana, Kongres Stanów Zjednoczonych odmówił ratyfikowania umowy pszenicznej. Spodziewano się zapewne uzyskania wyższych cen w związku z realizacją

ŚWIATOWY EKSPORT ZBÓŻ

Kraje eksportujące	Zboże chlebowe w tys. ton	% udział	Zboże pastewne w tys. ton	% udział	Razem w tys. ton	% udział
Przeciętnie 1934 — 38						
U. S. A.	1,0	6,5	1,1	8,4	2,1	7,4
Kanada	5,0	31,6	0,5	3,7	5,5	19,2
Australia	2,8	17,9	0,1	0,5	2,9	10,1
Argentyna	3,6	22,8	7,2	56,4	10,8	37,8
Kraje Naddunajskie	1,4	8,6	1,5	11,8	2,9	10,0
Z. S. R. R.	0,8	4,8	0,4	3,2	1,2	4,1
Inne kraje	1,2	7,8	2,1	16,0	3,3	11,4
Razem	15,8	100,0	12,9	100,0	28,7	100,0
Przeciętnie 1946/47						
U. S. A.	10,9	82,1	4,2	52,9	15,1	52,3
Kanada	6,3	30,1	0,6	6,9	6,9	23,7
Australia	1,3	6,4	0,1	0,6	1,4	4,8
Argentyna	1,7	8,2	2,6	32,6	4,3	14,9
Pozostałe kraje	0,7	3,2	0,6	7,0	1,2	4,3
Razem	20,9	100,0	8,1	100,0	28,9	100,0
Przeciętnie 1947/48						
U. S. A.	13,2	49,5	2,2	25,2	15,3	43,6
Kanada	5,7	21,6	0,1	1,5	5,9	16,7
Australia	2,8	10,6	0,4	4,4	3,7	9,1
Argentyna	3,1	11,8	4,0	10,5	7,1	20,3
Pozostałe kraje	1,7	6,5	1,9	22,4	3,6	10,3
Razem	26,5	100,0	8,6	100,0	35,1	100,0
1948/49 szacunkowo						
U. S. A.	27,0	100,0	13,0	100,0	40,0	100,0
	13,0	48,1	4,5	34,6	17,5	43,8

Planu Marshalla. Wobec tego Wielka Brytania zawarła na własną rękę umowy zbożowe z Kanadą na 140 milionów buszli po cenie 1,55 dolarów za buszel, zgadzając się jednocześnie podnieść cenę za rok 1948/49 do 2,00 dolarów. Poza tym Australia ma dostarczyć 60 milionów buszli pszenicy po cenie 2,70 dolarów.

Wobec zmienionej sytuacji na skutek pomyslnych zbiorów tegorocznych, w końcu stycznia roku bieżącego zwołano ponownie konferencję międzynarodową w Waszyngtonie, która ma za zadanie doprowadzić do uzgodnienia podaży i popytu pszenicy w skali światowej oraz do ustalenia obowiązujących w okresie najbliższych 5 lat maksymalnych i minimalnych cen pszenicy.

Organizatorzy tej konferencji przypuszczali, że wobec uzgodnienia poglądów na poprzedniej konferencji dojdzie szybko do porozumienia po dokonaniu pewnych poprawek w cenach i wyznaczonych dla poszczególnych krajów ilości eksportu i importu. Ale wzięcie udziału przez Związek Radziecki i Argentynę, które na poprzedniej konferencji nie były reprezentowane, zmieniło radykalnie sytuację. Prawdziwą niespodziankę sprawiło jednak oświadczenie przedstawiciela rządu radzieckiego, który wyraził gotowość dostarczenia 1/5 zgłoszonego zapotrzebowania importowego.

Objęte zasłoroczną umową gwarantowane przez USA, Kanadę i Australię dostawy 500 milionów buszli pszenicy rocznie w ciągu najbliższych 5 lat stanowią mniej więcej 5/8 całego eksportu pszenicy tych państw. Oferta radziecka wynosi mniej więcej 100 milionów buszli, to też dotychczas ustalone kwoty będą musiały niewątpliwie ulec rewizji. Warto nadmienić, że udział Argentyny w eksporcie w roku 1947/48 wyniósł 11,8 proc. dla pszenicy, a 40,5 proc. dla zbóż pastewnych, przedstawiciel tego państwa będzie więc miał również dużo do powiedzenia w sprawach światowego rynku zbożowego.

Fachowa prasa anglosaska snuje domysły, czy Związkowi Radzieckiemu i Argentynie opłaci się przystąpić do ewentualnej umowy pszenicznej, na której obecnie mocno zależy Stanom Zjednoczonym w celu zagwarantowania zbytu części nadwyżek amerykańskiej pszenicy. A z drugiej strony koła fachowe spodziewają się, że cen pszenicy nie da się sztucznie podtrzymać i będą się one niewątpliwie w dalszym ciągu obniżać, jeśli nie dojdzie do trwałego porozumienia między eksporterami i importerami zboża. O takie porozumienie

nie jest jednak łatwo, zważywszy dużą rozbieżność interesów nie tylko między eksporterami i importerami, ale i w łonie samych państw eksportujących, z których jedno, a mianowicie

USA, pragnie zagarnąć w swoje ręce światowy rynek zbożowy i dyktować innym kontrahentom ceny i warunki.

Bronisław Zawistowski

Poznajmy ustawodawstwo giełdowe

W dzisiejszym numerze omówiony zostanie następny punkt rozdziału p. t. „Władze Giełdy” a mianowicie:

RADA GIEŁDOWA

Członkowie Giełdy na ogólnym zgromadzeniu wyłaniają ze swego grona w drodze wyborów radę giełdową powołaną do zarządzania sprawami Giełdy.

Zgodnie z § 44 statutu Rada giełdowa składa się z 24 członków i 12 zastępców. Reprezentowane są w niej 4 grupy zawodowe, w/g następującej liczby mandatów:

gr. zawod. rolnicza	—	4	członków i 2	zastępc.
„ „ handlowa	—	10	„ i 5	„
„ „ przemysłowa	—	6	„ i 3	„
„ „ ogólna	—	4	„ i 2	„

Wybrani członkowie i zastępcy członków Rady giełdowej podlegają zgodnie z § 18 Rozporządzenia Prezydenta R.P. o organizacji giełd, zatwierdzeniu przez właściwego Ministra. Paragraf ten przewiduje, iż w wypadku nieuzyskania zatwierdzenia przeprowadza się ponownie wybór członków Rady i ich zastępców na miejsce niezatwierdzonych, względnie Rada giełdowa, na mocy upoważnienia ogólnego zgromadzenia, powołuje i przedstawia do zatwierdzenia tych członków, którzy przy pierwszych wyborach uzyskali największą ilość głosów.

Członkom rady giełdowej przysługuje na czas trwania kadencji tytuł radcy giełdowego. Kadencja członka trwa 3 lata, zastępcy jeden rok.

Corocznie ustępuje 1/3 członków rady, o czym w pierwszych dwóch latach decyduje losowanie, następnie zaś starszeństwo wyboru.

Ustępujący członkowie rady i ich zastępcy mogą być wybierani ponownie. Członkowie rady, którzy ustąpili drogą losowania po pierwszym roku kadencji i ponownie zostali wybrani, po drugim roku kadencji nie biorą udziału w losowaniu.

W miejsce członków Rady giełdowej ustępujących w czasie kadencji wstępują zastępcy członków, którzy co do kolejności ustąpienia trakto-

wani są na równi z tymi członkami rady, na miejsce których wstąpili.

Rada giełdowa wybiera, po zatwierdzeniu jej składu przez Ministra, ze swego grona Prezydium Rady giełdowej, składające się z Prezesa, 3-ch Wiceprezesów i Sekretarza.

Rada giełdowa powołana jest, jak to już na początku zaznaczono, do zarządzania całokształtem spraw giełdy. Do zakresu jej działania wchodzi więc nie tylko zagadnienia natury administracyjnej, lecz przede wszystkim czuwanie nad tym, by giełdy wypełniły należycie swe zadania, a w pierwszym rzędzie, by były pomocniczym organem Państwa w realizacji planu gospodarczego na odcinku wymiany towarowej.

Rada Giełdowa i Prezydium Rady — to komórka koncepcyjna i kierująca polityką gospodarczą giełd oraz wskazująca na środki zmierzające do realizacji celów.

W zakresie wykonania przez giełdy poruczonych im zadań Rada giełdowa podejmuje uchwały zmierzające do uczynienia z giełd organu usprawniającego obrót towarowy i doskonalącego formy wymiany towarowej poprzez kształtowanie warunków i zwyczajów handlowych dopasowanych do obecnej struktury rynku zbożowego, standaryzację jak największej liczby towarów, znajdujących się w obrocie giełdowym itd.

Rada giełdowa czuwa nad przestrzeganiem przez członków i uczestników zasad etyki handlowej i podnoszeniem etyki drogą polubownego rozjemstwa zarówno na odcinku jakości towarów, jak i wykonania przez kontrahentów wszystkich pozostałych warunków umownych.

Poza tym Rada giełdowa wytycza i nadzoruje prowadzoną przez giełdy walkę o jakość towaru w obrocie handlowym, akcję szkolenia aparatu handlu społecznego, i akcję poradnictwa fachowego w zakresie obrotu ziemiopłodami.

Wymienione powyżej funkcje rady giełdowej wypływają z nowej roli giełd w gospodarce społecznej. Zagadnień tych nie porusza oczywiście

§ 20 starej obowiązującej obecnie ustawy o organizacji giełd, który wytycza następujący zakres działania Rady giełdowej:

- 1) zarządzanie funduszami oraz sprawami administracyjnymi giełdy,
- 2) ustalanie posiedzeń rady giełdowej (ich terminów) wyznaczanie lokalu, dni i czasu trwania zebrań giełdowych, oraz zwoływanie ogólnych zgromadzeń członków giełdy,
- 3) normowanie spraw związanych z ustaleniem i ogłaszaniem kursów i cen,
- 4) dopuszczanie do obrotów i notowań na giełdzie listy towarów, zawieszanie obrotów i notowań towarami dopuszczalnymi i wykluczenie ich z obrotów na giełdzie,
- 5) przyjmowanie członków giełdy i dopuszczanie na giełdę ich pełnomocników, dopuszczanie do zawierania transakcji giełdowych uczestników i ich pełnomocników,
- 6) egzaminowanie osób ubiegających się o stanowisko maklerów przysięgłych,
- 7) ustalanie zwyczajów giełdowych,
- 8) uchwalanie zmian statutu giełdy i przedstawianie ich właściwemu Ministrowi do zatwierdzenia,
- 9) wyznaczanie członków Komisji dyscyplinarnej i przedstawianie właściwemu Ministrowi wniosków co do powołania Komisji Odwoławczej,
- 10) czuwanie nad prawidłowym przebiegiem transakcji giełdowych, nad przestrzeganiem obowiązujących na giełdzie przepisów prawnych, statutowych i regulaminowych oraz zwyczajów,
- 11) wymierzanie kar porządkowych,
- 12) wykluczanie z giełdy za niewykonanie wyroku sądu rozjemczego lub ugody zawartej przed takim sądem, zawieszanie w tymże przypadku członków i pełnomocników w prawach członkowskich, wzgl. w czynnościach zastępowania członka na giełdzie, aż do prawomocnego orzeczenia Komisji Dyscyplinarnej,
- 13) Przedstawianie ogólnemu zgromadzeniu sprawozdania rachunkowego w ciągu 4-ch miesięcy po upływie roku gospodarczego, przewidzianego statutem,
- 14) udzielanie opinii w sprawach skierowanych do Rady giełdowej przez władze rządowe,

- 15) udzielanie na żądanie władz rządowych sprawozdań z obrotów giełdowych oraz przesyłanie po odbytych ogólnym zgromadzeniu rocznych sprawozdań o działalności giełdy do wiadomości Ministra, którego nadzorowi dana giełda podlega,
- 16) składanie władzom rządowym wszelkich wniosków i memoriałów, a w szczególności odnoszących się do rozwoju życia gospodarczego,
- 17) wyznaczanie ekspertów i próbobiorców na artykuły dopuszczone do obrotu na danej giełdzie, oraz ich zaprzysięganie.

Rada giełdowa może na mocy uchwały przekazać Prezydium Rady giełdowej wzgl. jej prezesowi lub jego zastępcy, wszelkie swe uprawnienia z wyjątkiem następujących:

- 1) uchwalania budżetu giełdy i jego zmian,
- 2) przyjmowania członków giełdy,
- 3) zarządzania wyborów,
- 4) uchwalania zmian statutu i regulaminów giełdy,
- 5) wyboru członków komisji dyscyplinarnej i kandydatów na członków komisji odwoławczej,
- 6) wytaczania spraw dyscyplinarnych,
- 7) angażowania dyrektora biura giełdy i zatwierdzania instrukcji normującej zakres działania dyrektora,
- 8) ustalania zwyczajów giełdowych,
- 9) przedstawiania Ministrowi do zatwierdzenia kandydatów na stanowisko maklerów przysięgłych.

Uchwały rady giełdowej zapadają zwykłą większością głosów. Dla ważności uchwał konieczna jest obecność przynajmniej połowy członków Rady giełdowej. Uchwały w sprawie zmiany statutu wymagają większości 2/3 ilości głosów obecnych.

Powzięte przez siebie uchwały Rada giełdowa podaje według swego uznania do wiadomości członków i uczestników giełdy przez opublikowanie ich na tablicy ogłoszeń w sali zebrań giełdowych.

Posiedzenia Rady zwołuje w miarę potrzeby Prezes Rady giełdowej, wzgl. jego zastępca. Posiedzenia Rady giełdowej winny odbywać się przynajmniej raz na trzy miesiące.

H. Z.

Otręby specjalne „H”

W celu osiągnięcia w kraju właściwego zaopatrzenia ludności w mięso i tłuszcze, Rada Ministrów w dniu 28 stycznia 1949 r. powzięła uchwałę w sprawie podniesienia produkcji hodowlanej. Uchwała ta stworzyła podstawy do przeprowadzenia skutecznej walki o pełne zaopatrzenie ludności w wymienione artykuły żywnościowe.

Jednym z elementów tej uchwały jest podjęcie szerokiej akcji skupu i związanego z tym kontraktowania trzody chlewnej. Akcja ta ma zapewnić nie tylko stały, ale i stopniowo wzrastający dopływ żywca na rynek.

Podstawą tej akcji musi być jednak zapewnienie zaopatrzenia rolnika w dostateczną ilość paszy treściwej.

Moment ten ostatni uwydatnił się zwłaszcza w stosunku do rolników średnich i biednych, którzy w wielu wypadkach nie dysponują już dostateczną ilością własnej karmy.

Stąd też dla stworzenia odpowiedniej podstawy paszowej w akcji kontraktowania trzody chlewnej, zlecono Polskim Zakładom Zbożowym wyprodukowanie odpowiedniej ilości paszy treściwej, któraby usunęła trudności w upowszechnieniu powyższej akcji.

Polskie Zakłady Zbożowe przystąpiły do natychmiastowej produkcji, rzucając na rynek — w niespełna dwa tygodnie od dnia w którym zapadła tak ważna dla życia gospodarczego kraju Uchwała Rady Ministrów o podniesieniu produkcji hodowlanej — pierwsze wagony nowej paszy pod nazwą otręby specjalne „H”.

W miesiącu lutym rynek, niezależnie od bieżąco produkowanych otręb normalnych, otrzymał dostateczną ilość otręb specjalnych „H”, przeznaczonych prawie wyłącznie dla rolników kontraktujących trzodę chlewną — dla pełnego

pokrycia zgłoszonego na nie zapotrzebowania.

W pierwszej połowie marca otrzyma teren dalsze ilości. Globalna wysokość produkcji otręb specjalnych „H” uzależniona jest w pierwszym rzędzie od akcji kontraktowania trzody chlewnej, przy którym to kontraktowaniu rolnik zasadniczo otrzymuje około 200 kg otręb na każdą zakontraktowaną prze niego sztukę tuczniaka.

Milion sztuk trzody chlewnej, która to ilość w ramach akcji „H” ma być zakontraktowana, wymagać będzie dostarczenia znacznej ilości pasz treściwych. W ilości tej otręby specjalne „H” odegrają dominującą rolę, dzięki swej wysokiej wartości odżywczej i cenie skalkulowanej pod kątem opłacalności dla rolnika. Cena ta wynosi za 100 kg 1.800. — zł.

Dla pełnego zobrazowania roli otręb specjalnych „H” w akcji hodowlanej podajemy parę szczegółów dotyczących ich wartości paszowej.

Otręby specjalne „H” są paszą żytnią, w postaci grubej śruty, o zawartości 12% surowego białka.

Zawierają one w porównaniu do otręb normalnych dużo węglowodanów, a szczególnie skrobi i dlatego nadają się specjalnie do opasowania trzody chlewnej jak i bydła. Są one, jak określił je teren „treściwe” w żywieniu.

Zbliżone w swych składnikach więcej do żyta jak do otręb, wymagać powinny zastosowania przy żywieniu zwierząt norm, zbliżonych do tych jakie stosujemy przy żywieniu inwentarza żytem.

Rolnik przyjął otręby specjalne „H” z chęcią i łatwo. Wnioskować należy, że dla akcji hodowlanej spełnią one w bieżących miesiącach właściwą i skuteczną rolę bazy paszowej.

S. Kwasieborški

Ministerstwo Handlu Wewnętrznego

Rada Ministrów ustaliła zakres działania Ministra Handlu Wewnętrznego. Urząd ten rozpoczął działalność w dniu 19 lutego. Ministrem Handlu Wewnętrznego mianowany został dr. Tadeusz Dietrich, dotychczasowy prezes Centralnego Urzędu Planowania.

Zakres działania nowego Ministra obejmie planowanie gospodarcze i politykę inwestycji w dziedzinie handlu wewnętrznego, regulowanie tego handlu, sprawy zaopatrywania ludności i regulo-

wania spożycia oraz sprawy cen w handlu wewnętrznym.

Podsekretarzami stanu w nowym ministerstwie mianowani zostali: Antoni Mierzwinski, dotychczasowy Główny Pełnomocnik Rządu do Spraw Podatku Gruntowego i Włodzimierz Zawadzki, dotychczasowy naczelny dyrektor firmy „Międzynarodowi Ekspedytorzy C. Hartwig” (pod zarządem państwowym).

KRONIKA KRAJOWA

Z całego kraju napływają codziennie meldunki, świadczące o coraz pomyślniejszym rozwoju akcji skupu trzody chlewnej przez gminne spółdzielnie oraz o przebiegu kontraktowania tuczników i trzody bekonowej. Przyznane uchwałą Rady Ministrów wydatne ulgi podatkowe, wynoszące od 7 — 50% wymiaru podatku gruntowego, dogodne ceny, gwarantujące pełną opłacalność hodowli, premie za terminowe dostarczenie tuczników (1000 zł od sztuki), pierwszeństwo w dostawie pasz treściwych — wszystko to wpływa na popularność akcji „H” w najszerszych rzeszach chłopskich.

W ciągu lutego Polskie Zakłady Zbożowe rzuciły poprzez gminne spółdzielnie, prowadzące skup trzody chlewnej — 75 tys. ton tzw. otrąb specjalnych „H” po cenie 18 zł za 1 kg. Ukazanie się na rynku tych otrąb o wysokiej zawartości białka, wywołało tym większe zainteresowanie wśród hodowców nierogacizny, że przestaje się opłacać śrutowanie żyta gospodarskim sposobem, praktykowane często dla uzyskania paszy.

W następnych miesiącach przewiduje się rzucenie na rynek dalszych dziesiątków tysięcy ton otrąb.

Państwowe Gospodarstwa Rolne.

Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów powołał nowe przedsiębiorstwo państwowe „Państwowe Gospodarstwa Rolne”. Obejmuje ono administrację nad wszystkimi majątkami państwowymi, którymi dotychczas administrowały Państwowe Nieruchomości Ziemskie, Państwowe Zakłady Hodowli Roślin i Państwowe Zakłady Chowu Koni.

Tuczniki z majątków państwowych.

Państwowe Gospodarstwa Rolne mają dostarczyć 150 tysięcy tuczników w ramach akcji „H”. Obecnie, na przeszło 178 tysięcy sztuk trzody w majątkach państwowych, w tuczu znajduje się już ok. 128 tys. PGR mają dostarczyć Centrali Mięsnej w roku 1950 — 300 tysięcy tuczników.

Rekord elewatora „Ewa”.

Dzięki usprawnieniu technicznemu, wielki elewator szczeciński na nadbrzeżu „Ewa” ustalił nowy rekord w szybkości obsługi statku. Na statek

„Samland” załadowano w ciągu 11 godzin i 35 minut 750 ton, na co normalnie przewiduje się 48 godzin.

Planowy system oszczędzenia.

Rada Ministrów powzięła 19 lutego br. uchwałę o wprowadzeniu planowego systemu oszczędzania w gospodarce narodowej i zadaniach oszczędnościowych na rok 1949. Ostrze uchwały zwrócone jest przeciwko marnotrawstwu we wszystkich dziedzinach gospodarki społecznej, rozrzutności materialnej, nieodpowiedniemu przechowywaniu zapasów, przeciwko nadmiernemu procentowi odpadków i braków, przerostom biurokratycznym w administracji i t.d. Na rok bieżący zadania oszczędnościowe w gospodarce społecznej zamykają się kwotą 115 miliardów zł., z czego 77 miliardów zł. ma być uzyskane w zakresie przedsiębiorstw społecznych, a więc przede wszystkim w przemyśle państwowym, 18 miliardów w zakresie inwestycji (budownictwo) oraz 20 miliardów w zakresie administracji publicznej i instytucji społecznych.

Mieszalnia pasz treściwych

W Gdańsku uruchomiona będzie wkrótce mieszalnia — wytwórnia wysokowartościowych pasz treściwych Centrali Rolniczej Spółdzielni „Sam. Chł.” — o zdolności 2.000 ton miesięcznie. Wytwórnia pracować będzie również na potrzeby innych województw.

Elektryfikacja wsi.

Z kredytów inwestycyjnych na rok 1949 zelektryfikowanych będzie ogółem 1473 wsi. W całym kraju mamy już ponad 10.200 zelektryfikowanych wsi z 320 tysiącami odbiorców prądu. W roku bieżącym przyłączy się do sieci elektrycznej dalszych 1.371 wsi.

Polska na Targach Lipskich

Od 6 do 13 marca odbywają się Międzynarodowe Targi Lipskie. W pawilonie polskim, w dziale spożywczo-rolnym reprezentowane będą m. in. wyroby monopolu państwowych, PZZ, przemysłu fermentacyjnego i konserwowego, Spółdzielczości mleczarsko-jajzarskiej oraz ogrodniczej, przemysłu cukierniczego i in.

Współzawodnictwo pracy w młynach.

Robotnicy młynów Polskich Zakładów Zbożowych w Lublinie podjęli akcję współzawodnictwa pracy w celu zwiększenia wydajności przy produkcji pasz treściwych.

Ciągnik rolniczy pędzony spirytusem.

Instytutowi Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa przekazano sprowadzone ze Szwecji dwa ciągniki typu Munktells - Bolinder, które pracować mogą na surówce gorzelnianej z ewentualną domieszką innych paliw. Z ciągnikami tymi przeprowadza się obecnie próby.

Kredyty na orkę i siew wiosenny.

Państwowy Bank Rolny uruchomił 600 milionów zł. kredytów krótkoterminowych na sfinansowanie wiosennej orki i zasiewów w całym kraju. Kredyt przeznaczony jest dla małych i średnich gospodarstw rolnych, dla spółdzielni parcelacyjno-osadniczych oraz grup parcelacyjnych.

List chłopów ukraińskich do chłopów polskich.

Na naradzie przodowników ukraińskiego rolnictwa w Kijowie, gdzie obecna była 24-osobowa delegacja chłopów polskich, postanowiono wysłać pismo do chłopów polskich z braterskim pozdrowieniem. Chłopi ukraińscy piszą w swym liście o osiągnięciach kolchozów, nie tając trudności, z jakimi spotykał się chłop radziecki przy wprowadzaniu nowych form gospodarki zespołowej. — „Zawsze będziemy gotowi i radzi udzielić. Wam

bratniej pomocy — piszą chłopi ukraińscy do chłopów polskich — i podzielić się z Wami naszym doświadczeniem“.

Umowa handlowa z Holandią.

15 lutego br. podpisano w Warszawie układ handlowy z Holandią, przewidujący podwojenie obrotów do ok. 22 milionów dolarów. Z artykułów spożywczo-rolniczych Holandia dostarczy nam m. in. bydła rogatego, masła, oleju kokosowego, kopry (surowca dla przemysłu tłuszczowego), Polska natomiast wyeksportuje pewną ilość słodu.

Jednocześnie podpisano dodatkowy protokół na dostawy holenderskiego taboru pływającego i urządzeń portowych wartości 20 milionów dolarów — wzamian za polski węgiel.

1500 ton cebuli wyeksportowano w ub. roku.

Centrala Spółdzielni Ogrodniczych wyeksportowała w roku ubiegłym 1500 ton cebuli, z czego 1200 ton poszło do Anglii i 300 ton do państwa Izrael.

360 tysięcy ton nawozów dla rolników.

Na tegoroczne siewy wiosenne gminne spółdzielnie otrzymały do rozprowadzenia wśród rolników 296 tysięcy ton nawozów sztucznych z produkcji bieżącej i importu oraz 63 tysiące ton z rezerwów zeszłorocznych. Cyfry te nie obejmują nawozów sztucznych na kontraktowane uprawy specjalne. Sprzedażą nawozów zajmuje się w rb. 2700 gminnych spółdzielni.

PRZEGLĄD PRASY ZAGRANICZNEJ

Wiosenne roboty polne w Gruzji

Żywy odzwiek wśród pracowników kołchozów całego kraju znalazła uchwała partii o podjęciach robót przygotowawczych do zasiewów wiosennych w kołchozach, majątkach państwowych oraz stacjach maszynowo-traktorowych M.T.C. Jak donosi dziennik „Izwestia”, w zachodnich okęgach Gruzji rozpoczęto już orkę wiosenną, przy czym pierwszymi były kołchozy Abchazji. W kołchozie im. Ordżonikidze pracownicy zobowiązali się do podniesienia plonów kukurydzy o 25 proc. w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Gigantyczne roboty melioracyjne w pustyni

Olbrzymie tereny piaszczyste Południowych Karakumów oraz Kopet - Dagu staną się już w niedalekiej przyszłości terenami uprawnymi. W tym celu opracowany został projekt wybudowania wielkiej wodnej magistrali, wiodącej od rzeki Amu Darii do Murgaba, a w drugiej kolejności kanału przecinającego pustynię Kara-Kum. Cztery ekspedycje są na miejscu, zajmując się wytyczeniem trasy kanałów nawodniających. Należy dodać, że drugi odcinek kanału ma mieć długość 536 kilometrów i roboty przygotowawcze będą zakończone w końcu pierwszego półrocza roku bieżącego.

Milionowe dochody z nasion koniczyny

Znaczna ilość kołchozów kraju Wiatsko-Polańskiego uzyskała w roku ubiegłym wysokie plony w nasionach koniczyny, co przyniosło wielomilionowe dochody ponad plan. Jak donosi dziennik „Izwestia”, jeden tylko kołchoz „Czerwony górnik” zdał państwu ponad plan kilka set ton koniczyny wartości 1.540 tysięcy rubli, a premie rządowe za to wyniosły 130 tysięcy rubli.

Jak żyją kołchoźnicy na Białorusi?

Podczas odbywającego się obecnie w Mińsku zjazdu KP(b) Białorusi, przewodniczący kołchozu im. Woroszyłowa okręgu Baranowicze, opowiedział o osiągnięciach tego kołchozu w roku ubiegłym. Plon przeciętny wyniósł 14 centnarów z hektara. Kołchoz kupił dwa samochody ciężarowe, wybudował elektrownię i świetlicę. Kołchoźnikom powodzi się dobrze. W roku ubiegłym wypłacono po 3,5 kg żyta, 3 kilogramy kartofli i 2,60 rubli gotówką za każdy przepracowany dzień. Korzystając z doświadczenia pracowników tego kołchozu za ich przykładem poszli chłopci

okolicznych wiosek, organizując cały szereg kołchozów.

Na odebranej obszarnikom ziemi...

Nad Wołgą był za czasów carskich wielki majątek ziemski hrabiego Dawydowa-Orłowa. Zajmował ten majątek obszar 54.000 ha, na którym przeważnie uprawiano zboże, słynące nie tylko w kraju, ale i zagranicą. Na tym obszarze gospodarują obecnie kołchozy, korzystając z ośrodka maszynowo-traktorowego. Urodzajność gleby na tym obszarze, dzięki wydajnej pracy kołchoźników stale się podnosi. Jak podaje dziennik „Prawda”, w roku 1941 podniosła się ona o 32,7 proc., a po wojnie w roku 1947 już o 78,8 proc., a w roku 1948 aż o 93,7 proc.

W roku 1947 kolektyw ośrodka maszynowo-traktorowego w Kuleszowie zorganizował wyścig pracy o najlepszy wynik na 15 konny traktor. W końcu 1948 roku wynik wyścigu pracy był następujący. W roku 1947 na 700 objętych wyścigiem hektarów planowano uprawę 490, a wykonano 629 hektarów, a w 1948 roku na 568 planowanych wykonano 676 hektarów. Dodać należy, że znaczna ilość kołchoźników przekroczyła te cyfry. Oddział Grabienkina np. osiągnął 735 ha, a oddział Ostankowa 749,7 hektarów. Najlepsze wyniki osiągnął Jungow. 868 hektarów. Plon roku bieżącego ma więc już solidny fundament, stwierdza korespondent dziennika „Prawda”.

Pszenica tanieje w Ameryce

„Daily Herald” (10.2.) donosi z Waszyngtonu, że po raz pierwszy od dwóch lat na giełdzie zbożowej w Chicago notowano pszenicę poniżej 10 szylingów (2 dolary) za buszel. Aby zatrzymać spadek cen, rząd amerykański zarządził masowe zakupy pszenicy dla państw europejskich, objętych planem „pomocy”. Podjęto również akcję interwencyjną w odniesieniu do soi i kukurydzy wobec nadeszłych wiadomości o spadku cen produktów rolniczych w różnych dzielnicach kraju. Departament Rolnictwa zapewnił jednocześnie farmerów, że nie ma powodów do paniki. Autor artykułu wyraża jednak przekonanie, że nim ceny hurtowe wrócą do równowagi rząd będzie musiał wypłacić wiele milionów dolarów farmerom tytułem subwencji. W ciągu dwóch ostatnich dni bowiem już rząd zakupił 2.867.000 buszli pszenicy.

CEDULY GIELD

T o w a r	Warszawa 25.II.49	Poznań 23.II.49	Gdańsk 25.II.49	Lublin 25.II.49
Pszenica	3.550	3.500	3.550	3.450
Zyto	2.225	2.175	2.240	2.225
Jęczmień	2.125	2.075	2.090	2.075
Owies	2.075	2.075	2.090	2.075
franco wagon stacja załadowania				
Gryka	3.900	3.900	3.900	3.800
Kukurydza	—	—	—	—
Proso	3.600	3.600	3.600	3.600
Tatarka	—	—	—	—
Mąka żytnia 97%	2.900	2.900	3.000	3.000
Mąka żytnia 82%	3.150	3.200	3.350	3.300
Mąka żytnia 80%	—	—	—	3.400
Mąka żytnia 65%	3.840	3.840	3.990	3.940
Mąka pszenna 97%	4.600	4.650	4.700	4.650
Mąka pszenna 80%	—	5.400	—	5.400
Mąka pszenna 72%	5.700	5.600	5.800	5.600
Mąka pszenna 67%	—	6.000	6.100	6.050
Mąka pszenna 50%	6.650	6.650	6.800	6.700
Mąka pszenna poślednia	3.150	3.200	3.350	3.300
Kasza jęczmienna 63%	4.100	4.100	4.100	4.100
Kasza perłowa 46%	5.300	5.300	5.300	5.300
Kasza gryczana palona	9.300	9.300	—	9.300
Kasza gryczana surowa	—	—	—	—
Kasza jaglana	6.300	6.300	—	6.300
Kasza tatarczana	—	—	—	—
Pęczak	4.100	4.100	4.100	4.100
Platki owsiane	6.100	6.100	6.100	6.100
Kaszka manna	7.900	7.900	7.900	7.900
Mąka jęczmienna pośl.	1.500	1.700	—	1.650
Otręby pszenne	1.350	1.350	1.350	1.350
Otręby żytnie	850	850	850	850
Otręby jęczmienne	850	850	850	850
Otręby kukurydziane	850	—	850	850
Otręby owsiane	—	550	550	—
Otręby specjalne „H”	1.670	1.670	1.670	1.670
franco wagon stacja odbiorcza				
Ziemniaki jad. dla prod.	600	—	625	600
Ziemniaki jad. dla apar. handl.	680	—	705	680
Ziemniaki przem. past. dla prod.	550	—	575	550
Ziemniaki przem. past. dla apar. handl.	630	—	655	630
Mąka ziemniaczana	7.900—8.200	7800—8300	—	—
Groch Victoria	6.500—6.800	6.000—6.300	5.700—6.100	6.700—7.527
Groch zielony	—	4.900—5.400	—	—
Groch polny	—	4.200—4.600	—	4.200—4.400
Fasola biała	—	5.400—5.600	—	5.000—5.200
Fasola kolorowa	—	4.000—4.300	—	—
Jasiek	—	—	—	—
Wyka zimowa	—	—	—	—
Rzepak ozimy	6.500—6.600	6.600	6.600	—
Rzepak jary	5.800—5.900	5.900	5.900	5.900
Rzepak jary	—	—	—	—
Siemię lniane	11.000—12.000	11.000—12.000	12.000	11.500—12.000
Siemię konopne	6.590	6.590	6.590	6.400—6.590
Gorczyca	5.500—5.800	—	4.320	—
Mak niebieski	—	14.000—14.500	—	14.000—15.000
Lnianka	4.540	—	4.540	—
Makuchy rzepakowe	—	1.800—1.900	—	1.600—1.700
Makuchy lniane	3.300—3.400	4.000—4.100	—	3.500—3.700
Siano	750—800	650—750	675—720	750—800
Słoma	500—550	500—550	525—600	600—700
Kiełki słodowe	—	—	—	—
Cebula	1.300—1.400	800—1.000	1.100—1.400	800—1.000
Marchew	675—725	700—800	900—1.000	600—700
Buraki	2.000—2.200	—	2.800—2.900	1.300—1.500
Kapusta	—	—	—	—
Selery	2.500—2.600	—	2.800—3.100	—
Pietruszka	1.300—1.400	—	2.000—2.400	1.800—2.100
Pory	2.800—3.000	—	2.800—3.200	—
Ogórki kiszane	9.000—10.000	—	7.600—8.800	—
Czosnek	—	—	—	—
Kapusta kiszona	3.150—3.250	—	—	3.000—3.200
Olej rzepakowy	23.000—25.000	25.000—27.000	—	27.000—28.500
Olej lniany	49.000—52.000	50.000—55.000	—	—
Pokost	—	—	65.000—70.000	65.000—69.000

ZBOŻOWO-TOWAROWYCH

Bydgoszcz 25.II.49	Wrocław 25.II.49	Katowice 25.II.49	Kraków 25.II.49	Łódź 25.II.49	Szczecin 25.II.49
3.500 2.175 2.075 2.075	3.450 2.175 2.075 2.075	3.550 2.240 2.140 2.090	3.550 2.300 2.200 2.100	3.550 2.225 2.125 2.075	3.550 2.240 2.090 2.090
3.900 — 3.600 —	3.900 2.300—2.500 3.600 —	3900 — 3600 —	3.800 — 3.600 —	3.800 — 3.600 —	3.900 — 3.500 —
2.900 3.200 — 3.840 4.650 5.400 5.600 6.000 6.850 3.200 4.100 5.300 — — — — 4.100 — — — 1.350 950 850 850 — 1.670	2.950 3.250 — 3.890 4.650 — 5.700 6.050 6.700 3.250 4.100 5.300 9.300 — 6.300 — — 6.100 7900 — 1.350 950 850 850 — —	2.950 3.250 — 3.890 4.650 — 5.600 6.050 6.700 3.250 4.100 5.300 9.300 — 6.300 — 4.100 6.100 7900 — 1.350 950 850 — 1.670	2.950 3.350 — 3.940 4.700 5.450 5.700 6.100 6.800 3.350 4.100 5.300 9.300 — 6.500 — 4.100 6.100 7.900 — 1.350 950 850 850 — —	2.900 3.150 — 3.840 4.600 5.450 5.700 6.000 6.650 3.150 4.100 5.300 9.300 — 6.300 — 4.100 6.100 7.900 1.650 1.350 950 850 850 550 1.670	3.000 3.350 — 3.990 4.700 — 5.700 6.100 6.800 3.350 4.100 5.300 9.300 — — — 4.100 6.100 7.900 — 1.350 950 850 850 550 1.670
600 680 550 630 —	600 680 550 630 —	625 705 575 655 7600—8100	625 705 575 655 —	600—625 680—705 550—575 630—655 —	— — — — —
6.200—6.500 5.300—5.500 4.300—4.600 5.400—5.600 4.100—4.400 — —	5.200—6.200 — — 5.300—6.500 3.800—4.300 — —	6.200—6.800 — — 5.200—5.800 3800—4400 — —	6600—6800 — — 5.500—6.000 4.500—4.800 — —	6500—6700 — — 5000—6000 4200—4400 — —	— 4500—4800 4.200—4.700 5.000—5.300 4100—4300 — —
6400—6600 5.700—5.900 — 11000—12000 — 5.500—5.800 — 4.540	6000—6600 5500—5900 5000—5300 12000 6590 — 11.000—12.000 4540	6.600 5.900 — 12000 6590 — 13.500—14.500 4540	6300—6600 5700—5900 — 12000 6590 4320 13.000—14.500 4540	6.400—6.600 5.700—5.900 — 11000—12000 — — 13.00—14.000 —	6.400—6.600 5.400—5.900 — 12000 6590 4320 12.500—13.500 4540
1400—1500 3600—3800 650—700 500—550 —	1300—1500 3.700—3.900 750—800 500—600 —	— 4.000—4.300 700—850 500—550 1.000—1.200	1450—1500 3.600—3.750 800—850 625—650 —	1.600—1.700 3650—3850 700—750 500—600 —	1400—1500 — 640—690 470—530 —
1000—1200 650—750 1.300—1.500 — 2500—2800 — 2300—2600 6700—7400 — 3000—3300 — — —	1200—1300 950—1100 1300—1600 — 2500—3000 1500—1800 2.500—3.000 6500—7500 40.000—45.000 3000—3300 26.000—27.000 52.000—57.000 47.500—67.500	900—1.100 600—900 2.100—2.300 — 2.600—2.800 1.400—1.500 2.800—3.000 — — 3.300—3.600 — — —	900—1200 1.600—1.800 1.800—2.000 — 4000—5000 3.500—4.500 — — — — 29.000—30.000 — —	500—700 650—750 1000—1300 — 2500—2900 — 2300—2800 — — — 25.000—27.000 49.000—51.000 60000—67000	1.000—1.500 900—1000 2.000—2.200 — — — 7.600—8.800 — 3.300—3.600 — — —

**LISTA ZAPRZYSIĘŻONYCH PRÓBOBIORCÓW NA
TERENIE WOJ. WARSZAWSKIEGO
I BIAŁOSTOCKIEGO**

Pow. Błoński	
1) Bratman Jerzy	Pow. Zw. Gminnych Spółdzielni — Grodzisk Mazow.
Pow. Ciechanowski	
2) Kosuda Edward	Pow. Zw. Gm. Sp., Ciechanów, P. O. W. 3
3) Janiak Stefan	Zw. Sam. Chłopskiej — Ciechanów, P. O. W. 3
Pow. Garwoliński	
4) Rudnik Eugeniusz	Pow. Zw. Gm. Sp., Garwolin, Krótka 4
5) Wesołowski Henryk	Pow. Zw. Gm. Sp., Garwolin, Krótka 4
Pow. Grójecki	
6) Pietrzak Andrzej	Pow. Zw. Gm. Sp., Grójec, Al. Niepodległości 7
Pow. Gostyniński	
7) Trzeszkowski Karol	Pow. Zw. Gm. Sp., Gostynin, Bieruta 50
Pow. Makowski	
8) Zalewski Leon	Pow. Zw. Gm. Sp. Maków Mazowiecki, Rynek
Pow. Miński	
9) Sas Józef	Starostwo Pow. Ref. Rolny, Mińsk, ul. Kościuszki
10) Wołkowyski Michał	Pow. Zw. Gm. Sp., Mińsk Mazowiecki
Pow. Mławski	
11) Popielski Antoni	Pow. Zw. Gm. Cp., Mława, ul. Żwirki 17
12) Kotla Władysław	Pow. Zw. Gm. Cp., Mława, ul. Żwirki 17
Pow. Ostrowski	
13) Gniazdowski R.	Pow. Zw. Gm. Sp., Ostrow Mazow., Al. Kościuszki 7
Pow. Płocki	
14) Piórkowski Marian	Pow. Zw. Gm. Sp., Płock, Nowy Rynek 12
Pow. Płoński	
15) Strzeszewski L.	Pow. Zw. Gm. Sp., Płońsk, Ciechanowska 2
16) Nasierowski K.	Pow. Zw. Gm. Sp., Płońsk, Ciechanowska 2
17) Grudny Władysław	P. C. H., Płońsk, Warszawska 8
Pow. Przasnyski	
18) Wojciechowski J.	Pow. Zw. Gm. Sp., Przasnysz, Mostowa 2
Pow. Pułtusk	
19) Wójciak Franciszek	Uniw. Gm. Sp. Sam. Chłopskiej, Nasielsk, Warszawska
20) Dyksiński Kl.	Pow. Zw. Gm. Sp., Pułtusk, Traugutta 29
21) Ślepowroński Karol	Pow. Zw. Gm. Sp., Pułtusk, Traugutta 29
22) Tomczak Zygmunt	Pow. Zw. Gm. Sp., Pułtusk, Traugutta 29
Pow. Radzyński	
23) Kurpiewski Antoni	Pow. Zw. Gm. Sp., Radzymin
Pow. Sierpecki	
24) Szpila Jan	Starostwo Pow. Sierpc — Traugutta
25) Zuchniewicz W.	Pow. Zw. Gm. Sp., Sierpc, Traugutta 3
Pow. Sokołowski	
26) Kraska Wacław	Pow. Zw. Gm. Sp., Sokołów Podl., Rogowska 1
27) Gersz Mieczysław	Pow. Zw. Gm. Sp., Sokołów Podl., Rogowska 1
Pow. Sochaczewski	
28) Kaliszewski Karol	Pow. Zw. Gm. Sp., Sochaczew, Reymonta 24
29) Żywczak Zdzisław	Pow. Zw. Gm. Sp., Sochaczew, Reymonta 24
Pow. Warszawa	
30) Jedliński Zygmunt	P. Z. Z., Centrala
31) Filipek Kazimierz	Centrala Rolnicza
32) Kniaziewski Zdz.	P. Z. Z., Warszawa, Stawki 4
33) Kunicki Józef	Giełda Zbożowo-Towarowa, W-wa, tel. 8-31-11
Pow. Węgrowski	
34) Piasecki Kazimierz	Pow. Zw. Gm. Sp., Węgrów, Rynek 1
35) Kuta Jan	Pow. Zw. Gm. Sp., Węgrów, Rynek 1

WOJEWÓDZTWO BIAŁOSTOCKIE

Pow. Szczuczyn	
36) Karwowska Aniela	Zw. Sam. Chłopskiej, Grajewo
Pow. Suwalski	
37) Butkiewicz Teofil	Pow. Zw. Gm. Sp., Suwałki
Pow. Sokółski	
38) Tomczonek Wład.	Pow. Zw. Gm. Sp., Sokółka
Pow. Olecki	
39) Kurkowski Wład.	Pow. Zw. Gm. Sp., Olecko, Mielczarskiego
Pow. Wys. Mazowieckie	
40) Mikołajczyk Albin	Pow. Zw. Gm. Sp., Wysokie Mazowieckie
41) Łazarecki Zygmunt	Pow. Zw. Gm. Sp., Wysokie Mazowieckie

**LISTA ZAPRZYSIĘŻONYCH PRÓBOBIORCÓW
NA TERENIE WOJEWÓDZTWA RZESZOWSKIEGO**

Powiat Brzozów

Wojtyński Józef
Zygmunt Adam

P. Z. G. S. Brzozów
Pow. Zarząd Związku „Sam. Chł.” Brzozów

Powiat Dębica

Bacher Kazimierz
Stankiewicz Janusz

P. Z. G. S. Dębica
Pow. Zarząd Związku „Sam. Chłopskiej” Dębica

Powiat Gorlice

Kwieciński Mieczysław
Inż. Michalik Józef

Pow. Zarz. Zw. „Samopomocy Chł.” Gorlice
P. Z. G. S. Gorlice

Powiat Jarosław

Dobroczyński Alekander
Kamiński Andrzej

P. Z. G. S. Jarosław
Polskie Zakłady Zbożowe Jarosław

Powiat Jasło

Drozd Stanisław
Górgacz Edward

P. Z. G. S. Jasło
Pow. Zarząd Związku „Sam. Chł.” Jasło

Powiat Kolbuszowa

Zienkiewicz Stefan

P. Z. G. S. Kolbuszowa

Powiat Krosno

Zajdel Józef

P. Z. G. S. Krosno

Powiat Lesko

Konopelski Stanisław
Kucharski Feliks

P. Z. G. S. Lesko
Pow. Zarz. Związku „Sam. Chł.” Lesko

Powiat Lubaczów

Kwiatkowski Jan
Pałys Józef

Pow. Zz. Gm. Sp. Lubaczów
Pow. Zarz. Zw. „Sam. Chł.” Lubaczów

Powiat Łańcut

Homenda Kazimierz
Markowicz Stefan

P. Z. G. S. Łańcut
Pow. Zarz. Zw. „Samopomocy Chł.” Łańcut

Powiat Mielec

mgr. Schab Tadeusz

P. Z. G. S. Mielec

Powiat Nisko

Gancarz Franciszek

P. Z. G. S. Nisko

Powiat Przemyśl

Kassian Fryderyk
Szuba Stanisław

Pow. Zarz. Zw. „Sam. Chł.” Przemyśl
P. Z. G. S. Przemyśl

Powiat Przeworsk

Nicpoń Michał

P. Z. G. S. Przeworsk

Powiat Rzeszów

Korab Jan
Witowicz Józef

Pow. Zarz. Zw. „Samopomocy Chł.” Rzeszów
Centrala Roln. Sp. „Sam. Chł.” Rzeszów

Powiat Sanok

Barnat Edward
Cieślak Antoni

Pow. Zarząd Zw. „Sam. Chł.” Sanok
P. Z. G. S. Sanok

Powiat Tarnobrzeg

Choina Michał

P. Z. G. S. Tarnobrzeg

**LISTA ZAPRZYSIĘŻONYCH PRÓBOBIORCÓW
NA TERENIE WOJEWÓDZTWA KRAKOWSKIEGO**

Kraków Miasto

Fałdziński Mieczysław	Centrala Roln. Sp. „Samopomoc Chłopska” Kraków, Warszawska 4
Kijowski Leszek	— ” —
Leśniewski Józef	Wojew. Zarz. Zw. „Samopomocy Chłopskiej” Kraków, Plac Szczepański 8
Niemczyk Henryk	— ” —
Radny Jan	P. Z. Z. Młyn „Ziarno” Kraków, Zabłocie
Inż. Renke Jerzy	Centr. Roln. Sp. „Samopomoc Chłopska” Kraków, Warszawska 4
Inż. Wiechowski Jan	Pow. Zw. Gm. Sp. „Samopomoc Chłopska” Kraków, Reformacka 3

Kraków Powiat

Slusarczyk Karol	P. Z. Z. Młyn
------------------	---------------

Powiat Bochnia

Inż. Zdrazilek Klemens	P. Z. G. S. Bochnia
------------------------	---------------------

Powiat Chrzanów

Bocheński Stanisław	P. Z. G. S. Chrzanów
---------------------	----------------------

Powiat Dąbrowa Tarnowska

Jaworski Tadeusz	P. Z. G. S. Dąbrowa Tarnowska
------------------	-------------------------------

Powiat Limanowa

Chrabkiewicz Władysław	P. Z. G. S. Limanowa
------------------------	----------------------

Powiat Miechów

Gurbiel Julian	P. Z. G. S. Miechów
----------------	---------------------

Powiat Myślenice

Połomski Piotr	P. Z. G. S. Myślenice
----------------	-----------------------

Powiat Nowy Sącz

Niemczyński Roman	P. Z. G. S. Nowy Sącz
-------------------	-----------------------

Powiat Olkusz

Sławeta Witold	P. Z. Z. Młyn Sławków
----------------	-----------------------

Powiat Wadowice

Pobereśnik Marian	P. Z. G. S. Wadowice
-------------------	----------------------

Powiat Żywiec

Leśniewski Józef	P. Z. G. S. Żywiec
------------------	--------------------

REDAGUJE KOMITET REDAKCYJNY

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI, Warszawa, Krakowskie Przedmieście 16/18, telefon 8-78-15

Konto P.K.O I-4846

WARUNKI PRENUMERATY: roczna 1.200 złotych, półroczna 600 złotych, kwartalna 300 złotych.

Cena pojedynczego numeru 50 zł.

CENA OGŁOSZEŃ: cała strona 40.000 złotych, pół strony 20.000 złotych, ćwierć strony 10.000 złotych.

R.S.W. „PRASA”, W-wa, Smolna 16. Z. 182/49. B-71548

